

Rusi odrezali Vzhodno Prusijo

RUSI PREKO REKE ODRE: CORREGIDOR NAPADEN; VESTI IZ DRUGIH FRONT

London, Anglija. — V četrtek jutro so oznanjali preko radio, da so ruske motorizirane čete dosegale baltičsko obrežje blizu Elbinga v zapadnem delu Vzhodne Prusije. Ako so vesti resnične, je vsa Vzhodna Prusija s tem odrezana od ostale Nemčije in je tamkaj zajetih do 20 nemških divizij.

V zapadni Šleziji, kjer so Rusi zdaj do kakih 40 milj globoko v nemškem ozemlju, so Rusi prestopili na dveh mestih reko Oder, pri mestu Oppelinu in ne daleč južno od Breslaua. Mesto Breslau Rusi že obstreljujejo, pravijo poročila. V sredini Poljske pa so ruske čete obšle mesto Poznanj in je istotako pod topniškim ognjem. Od glavnega mesta Koenigsberga pa so Rusi le še 12 milj. Napadajo pa Rusi tudi v Karpatih na Slova-

škem in pri Budimpešti. Neodjenljiv pritisk nadaljuje vse skozi od Budimpešte do Baltika.

Berne, Švica. — Potniki, ki so došli iz Avstrije in Nemčije omenjajo, da so Nemci v velikih skrbah zadnje dni. Mnenje prevladuje, da če se Nemcem ne posreči zadržati ruskih armad ob reki Odri, da bodo Rusi v dveh tednih v Berlinu. Begunci iz Vzhodne Prusije pravijo, da ruska vojska prihaja z zimski-

NEMCI Premešajo ČETE NA VZHODNO FRONTO

Pariz, Francija. — Angleški in ameriški letalci so zapazili, da iz porenskih in porurških središč zadnje dni odhajajo številni natprani vlaki, kar je znamenje, da Nemci premešajo svoje divizije, ki jih morejo utrpeti na vzhodno fronto, kjer zdaj Rusi vdirajo v Nemčijo. Zavezniški letalci so razbili več takih vojaških vlakov, kakor tudi prog in s svojimi zračnimi napadi nadaljujejo na železniške zveze v zaledju, da tako na ta način preprečijo kolikor največ mogoče prevoz čet in materiala.

Nemške pozicije na zapadu so na več krajih oslabele. Držijo pa še vedno prav srdito nekatere točke. Prva in tretja ameriška armada sta očistila do včeraj skoro vse ozemlje, ki so ga Nemci vzeli od v ofenzive. Proti sedmi armadi severno nad Haguenau, pa so Amerikanci prepustili sovražniku del gozda. Pet nemških divizij že tri dni srdito napada v tem delu-

V SENATU JE PREPIR RADI WALLACEA IN JONESA

Washington, D. C. — Po svoji inavguraciji je predsednik Franklin D. Roosevelt napravil v kabinetu spremembo. Trgovinskega tajnika Jesse H. Jones, odlični bankir iz Houstona, Texas, star 70 let, je obvestil, da naj poda resignacijo, da se s tem naredi mesto za bivšega podpredsednika Henry A. Wallacea. Mesto trgovinskega tajnika je važno mesto v kabinetu. Trgovinski tajnik kontrolira tudi finančno vladno ustanovo Reconstruction Finance Corporation, ki nakupe posojila tvežkam, ustanovam, itd. Jones je predsednikovo pismo sprejel bolj hladno in v svojem odgovoru je odklonil vsako drugo službo v vladi.

Stvar bi se bila rešila že tu. Toda Jones ima veliko zaslug pri zlasti pri starinskih demokratih na jugu, kateri vsi so bili odločno proti Wallaceu na narodni konvenciji stranke zadnje poletje in so storili vse kar so mogli, da so na njegovo mesto spravili senatorja Trumanna, sedanjega podpredsednika Zd. držav. Roosevelt je takrat videl,

da če bi vstrajal z Wallaceom, da bi ne dosegel nič, kakor le odbil bi starinski demokratski jug. Zato je popustil. Zdal pa je napravil spremembo in Wallacea zopet vtaknil v vlado, ker ga smatra za zelo sposobnega moža. To pa seveda ne gre v račune demokratskim magnatom juna in zdaj se oglašajo vsi demokratski senatorji in kongresniki v Washingtonu in protestirajo proti predsednikovem načrtu.

Nekateri so mnenja, da bo moral Roosevelt nekaj popustiti. Toda Wallace bo ostal v kabinetu. Hočejo pa razdružiti Reconstruction Corporation od trgovinskega departmanta. Kaj bodo dosegli glede tega se kmalu pokaže.

TUDI TA NAČIN POTOVANJA IMA SVOJE PREDNOSTI!

Ta družina, ki so jo umikajoči se Japonci pregnali iz doma nekje na Filipinih, beži v varnejše kraje na hrbtovi vodnega bivalja. Živali gasijo po blatu, ki jim sega do kolena. Bivalji so počasno živili, toda silno pripravne v teh okoliščinah, kjer bi avtomobil ali truck ne mogel nikamor.

VLADNI NAČRT ZA KON- TROLO CEN OBLEK

Washington, D. C. — Vlada ima v delu načrt, s katerim bo kontrolirala cene oblekam, ob enem ima tudi namen znižati cene oblekam in oblačilnemu blagu. Do junija meseca pravi vest, namerava vlada znižati cene oblekam vsaj za 6 odstotkov. Oblekam in oblačilnemu blagu bodo določene višine cen, kakor drugemu raznemu blagu, ki mu je že vlada določila višino cen.

Apelira pa vlada na ves narod za sodelovanje in pomoč pri tem. Apel pravi, da naj nihče vsaj do junija ne kupuje, kar prav nujno ne potrebuje. Razni verižniki z oblekami in oblačilnim blagom so navili cene, ker ljudje blazno kupujejo obleke in plačujejo za iste vsako ceno, ki jim kdo stavi. Tako ljudje sami povzročajo, da se cene dvigajo. Ljudje naj bi ne kupovali slepo in plačevali visoke cene, pa bi prodajalci kmalu ponujali za nižje cene. Ker pa ljudje plačujejo kar kdo zahteva, ustvarja to skušnjavo za navijanje cen navzgor v škodo kupovalcev. Mnogi se bojijo, da bo blaga zmanjkalo. Blago in obleke je dosti, samo ne plačujete pretiranih cen, pa ga bodo vam za nižje cene ponujali kaj kmalu.

MED POČITNICAMI BOMO POTOVALI OKROG SVETA

Chicago, Ill. — Na zborovanju "Chicago Mortgage Bankers Association" je izjavil v vojem nagovoru Geoffrey Morgan, da predno bo deset let po tej vojni bodo prometne zveze z vsem svetom tako izpopolnjene, da bo zadostovalo deset dni za vsakogar, da bo lahko napravil turo okrog sveta, obiskal razne kraj, itd. Tako bo lahko vsak med svojimi dvotedenskimi počitnicami si ogledal svet okrog in okrog.

ŠTEVILO ROJSTEV NIŽJE

Washington, D. C. — Statistika rojstev v deželi izkazuje za leto 1944 okrog 135,000 rojstev manj, kakor pa preje za leto 1934. V letu 1943 se je rodilo 2,943,860 otrok v Združenih državah. Tekom leta 1944 pa le 2,800,000.

KRIŽEM SVETA

— Vatikansko mesto. — Tajništvo Vatikana objavlja, da je prejelo daljše poročilo iz Tokio od apostolskega delegata, ki je obiskal taborišče vojnih ujetnikov v Nagoya. Vest pravi, da poročilo omenja, da so ameriški ujetniki v dobrem zdravstvenem stanju.

— London, Anglija. — Nazijska novinarska družba DNB je objavila, da so Nemci prepeljali v notranjost Nemčije telesne ostanke pokojnega maršala Hindenburga in njegove žene, ki sta bila pokopana v grobnici v Tannenburgu na Pruskem, ki so ga Rusi še zadnji teden zasedli. Odpeljali so tudi vso drugo opremo, ki je krasila njegovo grobnico. Spomenik sam pa so razstrelili.

— Oxford, Anglija. — Oxfordška univerza je podelila prvokrat v svoji zgodovini profesuro ženski. To je Dr. Ida Mann. Nastavljena bo kot profesorica na Oxford univerzi s plačo 2,000 funtov na leto. Dr. Ida Mann je zdravnica.

— London, Anglija. — V torek je imel angleški kralj daljše posvetovanje z ministrskim predsednikom Winstonom Churchillom in zunanjim ministrom Anthony Edenem. Značaj posvetovanja ni znan, zdi pa se, da gre za nove orientacije, ki jih naj zavzame uradna Anglija v hitro razvijajočih se položajih v Evropi zadnje dni.

— Pariz, Francija. — Zavezniki so se nahajali v četrtek jutro od Berlina; Ruske čete pri Gnieznu na Poljskem 165 milj, pri neki drugi točki pa le še samo 135 milj. Na zapadu so Zavezniki oddaljeni 296 milj in v Italiji še vedno 526 milj od Berlina.

— Guatemala. — Centralna ameriška država Guatemala je v sredo obvestila špansko vlado, da ukinja vsako zvezo s totalitarno vlado generala Franca v Španiji. Apeli za slično akcijo krožijo tudi v kongresu Zd. držav in v mehiškanski zbornici, pravi vest.

— Washington, D. C. — Na kampanjske apele za prijavo izsolanih bolničar za vojaško službo se je prijavilo zadnje čase do 8,000 registriranih bolničar. Potreba za vojaške bolni-

EISENHOWER ZATIRA "ČRNI TRG" V ARMADI

Pariz, Francija. — General Eisenhower je zaukazal aretacije štirih nadaljnjih častnikov, ki so obtoženi, da so vodili "črni trg" v ameriški armadi v Franciji. Dosedaj je v zaporu 177 mož in od teh 6 častnikov. Obtožbe proti njim govorijo, da so krivi tatvin raznih predmetov, kot cigaret in drugega blaga in istega prodajali naprej. Vse prizadete čaka ostra kaznen in general Eisenhower se osebno zavzema, da bo vsak, ki je kriv takih dejanj prejel zaslužen disciplinarno kaznen. Mnogo jih bo moralo sedeti v dolgotrajnem zaporu in nato bodo nečastno odpušteni iz vojaške službe.

AMERIŠKI VOJAK OBDOJEN NA SMRT V ANGLIJI

London, Anglija. — Ameriški vojak Karl Hulten iz Bostona in Elizabeta Jones, 18 let stara plesalka, sta bila v Londonu spoznana kriva umora londonskega taksi voznika George Heatha. Sodišče je oba obsodilo na smrt. Jones kot angleška državljanka ima pravico do priznava za pomilostitev.

V BURMO PRODIRAJO TRI ANGLEŠKE KOLONE

Kalkuta, Indija. — V Burmi zdaj prodirajo tri angleške kolone proti središču dežele, kjer se nahaja prestolno mesto Mandalay. Angleži so mnenja, da bodo vzeli mesto tekom dveh tednov. Na eni točki pravijo, da so angleške čete oddaljene le še 31 milj od Mandalaya.

ANGLEŠKI LIBERALCI IŠČEJO VODITELJA

London, Anglija. — Dne 1. februarja bo imela letno zborovanje Angleška liberalna stranka v Kingsway dvorani v Londonu. Vest omenja, da so angleški liberalci med seboj hudo politično pocepljeni, in da jim je treba silno dobrega voditelja, da jih bo združil zopet v enotnost. Po takem voditelju se ozirajo, a ga bodo težko našli.

čarke je še vedno nujna. Vlada apelira naprej za prijavo čim več bolničark v vojno službo.

ŠUBAŠIČEV KABINET SE POSTAVIL PO ROBU KRALJU — NI ODPSTOPIL

London, Anglija. — Kriza v jugoslovanski vladi je prišla tako daleč, da je ni mogoče poravnati. Kabinet ministerskega predsednika Dr. Ivana Šubašiča noče odstopiti, kralj Peter pa še vedno upa, da mu bodo sedanji ministri ugledali pot in odstopili.

Kabinet je imel v torek sejo. Izjave niso izdali nobene, vendar je pa precej gotovo, da kabinet čaka le na to, kaj bodo rekli velesile in če je tem tako po volji, bo kratkoma prezrli zahteve kralja Petra. Tudi jim ni treba drugega kakor besedice, pa bodo ministri pospravili svoje stvari in jo mahnil v Beograd ter se pridružili maršalu Titu.

Ce bo prišlo do tega predno se bodo sestali Veliki Trije, je težko reči. Angleški diplomatski krogi so odločno na strani Šubašičevega kabineta in to časniškim poročevalcem tudi kar naravnost povedo. Kralj Peter je diplomatično popolnoma osamljen, razen če bi dobil zaslonbo iz Washingtona, kar pa ni prav nič verjetno.

Vlada je objavila besedilo Tito-Šubašičevega dogovora, ki ga kralj ni hotel podpisati, kar je povzročilo sedanjo krizo. Ta dogovor zahteva, naj se regentni odbor imenuje z "ustavnimi ali konstitucijskim činom" kralja in govori, kako naj bo sestavljena ustavna zbornica, da napravi nov jugoslovanski vladni čarter.

Kralj se nahaja v prav neprijetnem položaju. Obotavlja se, da bi odstavil kabinet s posebnim odlokom, kabinet sam pa tudi noče odstopiti. Verjetno pa je, da bo kralj enega teh dni formalno odstavil kabinet s posebnim tozadevnim odlokom.

KMETJE V JUGOSLAVIJI ZBORUJEJO PROTI KRALJU

Kairo, Egipt. — Da bo kralj Peter odslovil Šubašiča, je ljudstvo v Jugoslaviji že precej časa samo pričakovalo, zato ni ta kraljev korak tam nobenega presenetil. Zadnji teden so se vršile po mnogih krajih večje demonstracije proti stališču, ki ga je naenkrat zavzel kralj glede dogovora o regentstvu, kakor sta se sporazumela Dr. Šubašič in maršal Josip Broz-Tito.

Največja demonstracija se je vršila v Skoplju, kjer se je zbralo kakih 30,000 kmetov, kakor poročajo iz Jugoslavije. Pa tudi v pravi ali ožji Srbiji so bili izgredi v Leskovacu, Lepenici in drugih krajih.

Nobenega dvoma ni, da je mladi kralj ravnal po nasvetu gotovih svojih srbskih prijateljev, na drugi strani pa tudi ni nobenega dvoma, da ta njegov nastop zbližanju med Hrvati in Srbi nikakor ni v korist, četudi se zdi, da se zdaj srbsko kmečko ljudstvo zbira krog Tita.

Ravno ko se je dozdevalo bolj verjetno kot kdaj prej, da bo res prišlo do jugoslovanske federacije s petimi samoupravnimi deželami, med katerimi bo tudi samoupravna Macedonija, pa je kralj dregnil vmes. Morda je bila tega njegovega koraka precej kriv ravno načrt za sa-

Ali že imate BARAGOVO PRATIKO

za leto 1945?

Ako še ne, pišite takoj po njo. dokler je v zalogi. Letošnja Pratika je zelo zanimiva knjiga za vsako slovensko hišo. Naročite jo zase in za svoje prijatelje. Stane s poštnino samo

40 centov

kar je poslali v gotovini. Money order ali v znakah po 3c. Druhih znakov za višje cene ne moremo sprejeti.

BARAGOVA PRATIKA
1845 West Cermak Road,
CHICAGO 8, ILL.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak tork in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka jutraj prejšnji teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

NAPAKE SE POKAŽEJO,
KO JE PREPOZNO

Tista stara kočevska pripovedka je znana, kako je Kočevar zgradil na slovenskih tleh svojo leseno kočjo. Ko je postavil vrata, je ponosno stopil skozi vrata v napol dogotovljeno kočjo, a ni opazil preje, da je naredil vrata precej nizka. Ob vstopu je butnil s svojo bučo ob zgornji tram nad vrati, da se mu je zablistalo pred očmi vse naokrog. To ga je silno razpallilo in nad nekom se je moral znesti. Pa mu je ušlo iz ust, in najbrž niti vedel ni, kaj je bleknil: "Ti hudič ti, kaka vrata s nardila!" Pripovedka pravi, da se je pred njim prikazal "berkmandelc" in da mu je šaljivo odvrnil tudi v kočevščini: "Herr stric, vrata ti naredila, ne jaz."

Pripovedka je le pripovedka, ampak mnoge take pripovedke imajo v sebi jako dober nauk. Koliko slučajem je ta legenda o Kočevarju in berkmandelcu v dobro ogledalo! Slučajem, s katerimi so v zvezi izobraženci in neizobraženi ljudje.

Največja naloga za vse človeštvo je v tej dobi, kako priti do dobrega miru, ki naj bi imel stalnost, ki naj bi bil trajen. Kako dati miru trajnost? S tem vprašanjem se človek muči, menda kar je na svetu, pa miru nima, niti ga ne more najti. Zakaj ne? Najkrajši odgovor bi bil, da zato ne, ker človek ni popolni mojster, da bi si mogel in znal napraviti trajen mir. Po prvi svetovni vojni so dolgo kovali mir v Parizu. Deloval pa tisti mir ni dolgo. Celo vrsto vojn je bilo že v prvem desetletju to je med 1920 in 1930. V drugem desetletju po miru, 1930 do 1939, je pa vrelo po vsem svetu in leta 1939 je zagorel prav ves svet, ki gori še danes in kar lahko traja še precej časa.

Zdaj zopet govorimo o miru. Govorimo in poudarjamo, da je to vojna proti vsem vojniam. Ali bo res tako? Mogoče. Ampak ljudje bodo ostali na svetu le ljudje, in kdor človeka pozna v vseh njegovih slabostih, zmajuje z glavo ob takih prerokovanjih. Človek bo moral prehoditi še dolgo pot, predno bo došel do tolike popolnosti, da bo znal ravnati sam s seboj, s svojimi bližnjimi, prijatelji in nasprotniki, tako da bo imel trajen mir. To je težka naloga. Dokaz k temu je zgodovina človeka. Kakor daleč nazaj more pomniti zgodovina, od Adama naprej, od Abela in Kajna, človek na svetu nima miru, vsaj zajamčenega miru ne. Odkar so se narodi začeli organizirati — temu je menda blizu 6000 let — je bilo na svetu le komaj nekaj nad 300 let pravega miru. Vse ostali časi so divjale med narodi in rodovi vojske. Ali bomo ljudje kar na enkrat postali mirni angeljčki? Prav bi bilo, ko bi! Tudi razumemo, da si moramo prizadevati, da bi postali taki, in je dolžnost vsakega človeka, da si tako prizadeva. Ampak kar na enkrat do tolike popolnosti priti bo težko, do nje bo malo daljša pot, kakor si predstavljamo.

V Evropi se vojna pomiče v svoje zadnje stopnje. Kakor gre tam zdaj, vojna ne more trajati hudo dolgo več. Okrog Nemčije je zdaj skovan obroč, ki se iz dneva v dan bolj in bolj stiska. To stiskanje bo Nemčijo nekega dne vrglo v popolno onemoglost. Daleč nismo od tega, dasi se vojna lahko vleče čez mesece in mesece. A izhoda za Nemce ni. Nemci se zdaj le bijejo, da bi dobili od Zaveznikov kaj več kakor to, da bi se morali brezpogojno predati in oddati orožje. A kakor izgleda, bo tako in nič drugega.

Potem bodo delali mir. Napoveduje se, da bo mirovna konferenca poslovala več kakor dve leti. Vse svet je treba preurediti. Ni mala niti lahka naloga to. Svet bo preurejen po tej vojni čisto po drugem vzorcu, kakor je bil kdaj prej. Evropa bo razdeljena v dve sferi ali dva kroga. Vzhodni sferi bo stala na čelu Rusija, zapadni sferi Anglija in Amerika. V obe sferi bo spadalo mnogo večjih, srednjih in manjših držav. Take države bodo odvisne gospodarsko od svoje sferne skupine, kakor tudi bodo menda deležne neke zaščite pred mogočimi napadi ali čim drugim. Kako se bodo razumele take skupine med seboj v svojih sferah, je zopet vprašanje samo zase. Izgleda pa, da po tej

vojni bo svet dobil tako nov obliko, da bosta v glavnem nekako dva tabora in vsak tabor bo dirigiran od velesile, ki bo taki skupini načelovala.

Slovani bodo morda dobro odrezali v tem novem redu. Vsaj toliko, da bodo prišli pod en skupni krog. Pod eno streho. Kako bodo zadovoljni pod eno streho, pa ve le Bog. Brez hudih težav ne bo šlo. Vse mogoče je pričakovati. Upanja pa Slovani ne smejo zgubiti.

Kako bodo ostali narodi in države na zapadu vozili v taki svoji skupnosti, je njihova zadeva. Novi svetovni red bo le nekaj poskus; če se bo obnesel in bo mogel vzdrževati mir in ravnotežje med narodi v svetu, bo lahko obstajal dolgo časa. Če pa ne bo znal tega, bo propadel, kakor so propadle in razpadle vse take podobne mednarodne tvorbe dosedaj. To in nič več nimamo pričakovati od tega.

Zeleti je le, da bi se tisti, katerim božja Previdnost polaga v roke to veliko nalogo, da jo rešijo, zavedali, kako velikansko odgovornost imajo na svojih ramah pred svetom in Bogom. Če bodo pa hoteli neprevidno in stlačili skupaj le nekaj na papirju, ne pa tudi tako, da bi tak novi red prinesel svetu resnično pravičen in pošten mir, potem se jim bo zgodilo prav tako, kakor se je dogodilo Kočevarju v omenjeni legendi, ko je butnil z lastno glavo v prenzika vrata. Zgodovina pa jim bo lahko upravičeno očitala: Tak mir imate, kakršnega ste si sami napravili.

Dal Bog, da bi bilo najboljšje!

PATRIOTIČNA PRIREDITEV
Joliet, Ill.

Priprave za veliko patriotično prireditev v naši naselbini so že dovršene. Omenjena prireditev se bo vršila 28. januarja v svrhu posebnega sklada, v prid naših fantov-vojakov, ki se zmagoviti vrnejo iz bojnega polja na svoje domove, kakor tudi v časten spomin onim, ki so dali svoje življenje za našo domovino Ameriko.

Do sedaj je dalo 12 mladih fantov svoje življenje, ki so postali žrtev krvoločnega sovražnika; 885 fantov in deklet iz naše fars pa še služi in se bori širom sveta, za nas in vse narode, ki ljubijo pravično življenje in svobodo.

Omenjena prireditev se bo vršila pod pokroviteljstvom podružnice št. 1 JPO-SS in št. 37 SANSa, s sodelovanjem vseh bratskih podpornih organizacij v naselbini in sicer: KSKJ, ABZ, DSD, SNPJ, SZZ, kakor tudi vseh cerkvenih in samostojnih podpornih društev v naši fari.

Nekaj izrednega ob tej priliki tudi bo, in to prvič v zgodovini naše naselbine, da bodo istočasno v Jolietu zborovali in sicer glavni odbor KSKJ, SZZ in DSD, ki bodo tudi obenem pristostvovali navedeni prireditvi.

Na to prireditev so pismenim potom povabljeni kot častni gostje vsi starši, ki so dali svoje sinove in hčere domovini Ameriki, ker prireditev je namenjena njim v počast, in zato bo za nje prosta vstopnina. Za vse druge znaša vstopnina 75c.

Program, ki je za navedeni dan pripravljen, bo tako zanimiv, da takega menda še ne pomni slovenski oder v naši naselbini, in zato vabimo vse naše rojake in rojakinje od blizu in daleč, da se brez izjeme udeležijo, ker za malenkostno vstopnino ne bo nikomur žal. Program sam na sebi bo nudi polno poštenega užitka za vse; upoštevajte pa tudi, da gre za vzvišeni namen — za naše fante in dekleta, ki žrtvujejo svoje življenje za nas, in pa v časten spomin onim, ki so postali žrtev za našo svobodo.

Na kratko naj bo tu naveden spored programa, kakor sledi: Ob deseti uri dopoldne se bo vršila slovesna sv. maša v cerkvi sv. Jožefa, ki jo bo daroval Rev. M. J. Butala, župnik. Ob šesti uri zvečer se bo v farni dvorani servirala okusna domača večerja za vse zunanje in domače goste. Pripravite se in pridite!

Točno ob osmi uri zvečer se

prične patriotični program po naslednjem redu:

1. Pozdravni nagovor — Mr. Joseph Zalar, predsednik podružnice št. 1 JPO-SS in št. 37 SANSa.

2. Predstava ameriške zastave — predstavlja Ameriška Liga, Harwood Post, katere član je Mr. Frank Tushek, gl. pred. sednik DSD.

3. "Star Spangled Banner" — zapoje pevski zbor cerkve sv. Jožefa, pod vodstvom Mr. Anthony Rozmna.

4. Govor — Rev. M. J. Butala, župnik fars sv. Jožefa.

5. Miss Mary Polutnik, gl. nadzornica KSKJ in Mr. John Germ, gl. predsednik KSKJ.

6. Govor — Mrs. Marie Prislund, gl. predsednica SZZ.

7. Spominna predstava — predvajajo Miss Mildred in Olga Erjavec, članici SZZ, Mrs. Anne Fandek, članica cerkvenega zbora, in Mr. Jack Egan, predstavnik Ameriške Lige, Cantigny Post.

8. "God Bless America" — zapoje Miss Mary Polutnik in Mr. John Germ.

9. Ples, ki bo igral zanj Gene Victor orkester.

Patriotično razstavo na odru bo iz prijaznosti naklonila in pripravila tukajšnja Public Service Company.

V pripravljalnem odboru za navedeno prireditev so sledeči: Rev. M. J. Butala, Louis Zeleznikar, Emma Planinsek, John L. Jevitz, Josephine Erjavec, Jean M. Tezak, Joseph Zalar, Frank J. Wedic, Matt Slana in Math Krall.

Dragi rojaki in rojakinje! Pridite in udeležite se te redke prireditve, ker odbor Vam jamči, da Vam ne bo nikdar žal.

Odbor.

GLEDE ŽALOSTNIH RAZMER V STARI DOMOVINI
Sheboygan, Wis.

Društvo Najsvetejšega Imena župnije sv. Cirila in Metoda je na svoji redni mesečni seji sklenilo, da pošlje našim listom za priobčitev sledečo kratko vest, katere je bila priobčena v "Sorrowful Mother Novena Notes" od 5. januarja in se glasi:

EXTERMINATE — A continuing Communist campaign to exterminate the Catholic population of Slovenia was described by Prof. Kiril Cebot of Ljubljana University, in a report reaching London. — NC.

Vzrok, da prosimo za ponatis tega, je, ker so vse novice, katere pridejo zadnje čase iz Jugoslavije poslane direktno od

tamošnje partizanske vlade ali pa komunistom prijaznih poročevalcev. (Znano je da so bili nepristranski poročevalci izgnani od tam, ker so poročali tudi kaj resničnega.)

In ker se potem na podlagi neresničnih poročil bega naše ljudi tukaj in se izvaja pritisk na gl. odbor JPO-SS, da bi se že zdaj, ko je še skoraj vsa Slovenija v nemških rokah, oddal denar, ki je bil zbran skupaj od naših organizacij in posameznikov pod obljubo, da bo poslan šele po vojni in izključno samo v Slovenijo.

Obenem opozarjamo katoliške Slovence, naj bodo previdni, komu bodo dali v roke zbrani denar.

Ralph Stirdivant, tajnik.

ZAHVALUJE SE ZA
NAKLONJENOST

Pueblo, Colo.

Dolžnost me veže, da se oglašim po končani kampanji Novega Sveta in se javno zahvalim vsem tistim poznanim in tujim tistim, ki jih v resnici ne poznam, ki so glasovali zame v imenovani kampanji širom Amerike, da sem izvoljena za drugo podnačelnico Novega Sveta. Ne morem najti zadostnih lepih besed, da bi se mogla vsem primerno zahvaliti. Rada bi vse poznala osebnost. Ko bi vedela Vaše naslove, bi se vsakega posebej zahvalila s pismom. Prisrčna hvala toraj vsem skupaj. Ako Vam jaz ne bom mogla povrniti te prijaznosti in naklonjenosti, naj Vam jo povrne ljubi Bog.

Brala sem o Mrs. Keber iz Wauekana, da je pogrešana na bojnem polju njen mlajši sin Jožek. Lahko si predstavljam, kako hud udarec je to za ubogo delavno mater, ko pride zvečer iz dela domov in najde obvestilo na vratih: sin ti je pogrešan! Bodi potolažena, cenjena rojakinja, in pomiri se. Upam, da boš prej ali slej prejela poročilo, da je Jožek živ in zdrav, kar Bog usliši!

Kako smo zdaj prizadete me uboge matere, vedo samo tisti, ki imajo sinove v armadi strica Sama. Naši tako mladi sinovi, ki še skoraj ne vedo, da so začeli živeti, pa že morajo prelivati kri za sovražstvo, nevoščljivost in grdobijo tega sveta!

K sklepu pozdravljam vse poznane in nepoznane prijatelje, ki so glasovali zame in se jim še priporočam do druge kampanje. Jenny Keber, piši mi kaj. Bodi pozdravljena kakor tudi Katie Jenich, Johanna Kašček, Angela Praznik, Mary Langenfuss in moja sestra Frances Petkovšek v Los Angeles, Calif. Pozdrav vsem skupaj.

Mary Kogovšek,

430 S. Santa Fe, Pueblo, Colo.

NA VESELICO VABIMO
La Salle, Ill.

Odbor gospodarskega in gospodinskega kluba vabi vse člane in članice in delničarje Slovenskega Doma na veselico, ki bo v soboto 27. januarja v spodnjih prostorih Solvenskega Doma. Nične se ne bo kesal, ako nas bo obiskal tisti večer. Za ples bo igral godec iz Joliet, Mr. Riffel. Igral bo tako, da se bo kar kadilo. To bo nekaj novega in posebno ugodnega za vse tiste izmed nas, ki se radi obrnemo po domače. Oddan bo tudi vojni bond. Prosim toraj vse člane in članice in delničarje, da se te veselice gotovo udeležite. Bo še nekaj drugega posebnega. Blagajnik S. D. je omenil, da bo imel tisti večer narajene črke za dividende na delnice. Zatoraj pridite vsi delničarji in delničarke, da boste dobili prvi denar na vse delnice. Vsi na veselico v soboto 27. januarja. Obenem vabimo tudi rojake iz sosednih naselbin, da se udeležijo te veselice. Vsega bo dovolj, za to bo poskrbel odbor.

Frank Strana,

predsednik kluba.

ČLANSTVU DRUŽBE SV.
MOHORJA

Chicago, Ill.

V imenu odbora naše družbe prav vljudno vabim vse člane in članice na zabavo, ki se bo vršila to nedeljo, 28. januarja, ob 4 P. M. v šolski dvorani. Na programu bodo premikajoče se slike, pa tudi razne druge zanimive točke, in vsi boste s tem programom prav gotovo zelo zadovoljni. Sledila bo prosta zabava in ples.

Važno je, da se te domače zabavne prireditve vsi prav gotovo udeležite in s tem pokažete, da se zanimате za svoje društvo. Uspeh zabave je pač odvisen od vsakega posameznega člana in članice. Več ko nas bo, bolj prijetno bo in več zabave bo.

Nadalje opozarjam cenjeno članstvo, da je pri naši Družbi sv. Mohorja zdaj v teku kampanja za nove člane. Vstopnina je prosta, zdravniška preiskava pa ravno tako. Uspeha ne bo, če se ne bo vsak izmed nas sam zavzel in storil svoj del. Prosim toraj, naj se vsak član in vsaka članica potrudijo, da bomo imeli kar najlepši uspeh, pred vsem pa na svidenje v nedeljo popoldan!

John Mlakar, predsednik.

VABILO NA SEJO JPO IN
SANS

Chicago, Ill.

Na zadnji seji omenjenih podružnic je bila udeležba tako slaba, da ni bilo mogoče izvoliti odbor za tekoče leto. Vsled tega je bilo sklenjeno, da se skliče seja na ponedeljek, 29. januarja, z namenom, da se izvoli odbor in da se vse potrebno sklene glede prireditve, ki se bo vršila v nedeljo, 29. aprila, v American Bohemian dvorani na 18. cesti. Vsled tega se pozivljate vsi stari in novi zastopniki in pa vsi stari odborniki, da se gotovo udeležite seje v ponedeljek, 29. januarja, točno ob osmih zvečer, v Tomažinovi dvorani, 1902 W. Cermak Rd. Udeležite se brez osebnega ali pismenega vabila.

Kakor že zgoraj omenjeno in že enkrat preje poročano, se bo vršila velika prireditev čikaških društev, organiziranih v podružnici št. 8 JPO-SS in SANS št. 60, v nedeljo 29. aprila letos. Zatorej se prosite vsa društva v Chicagu in okolici, da na isti dan ne prirejate svojih zabav, da ne škodite nam in sebi. Rodoljubni pozdrav!

John Gottlieb.

VZORNA NAROČNICA
Little Falls, N. Y.

Cenjeno uredništvo Am. Slovenca: Moja naročnina za Am. Slovenca je potekla 1. decembra. Nisem še dobila opomina. Tukaj Vam pošiljam zdaj \$10 za naprej. Prosim, da mi sporočite, če boste prejeli in do koliko časa bom imela zdaj plačano. S pozdravom uredništvu in vsem čitateljem Am. Slovenca

Jennie Cankar.

ZAHVALA

Joliet, Ill.

Ob času nabiranja obleke in obuvanja za naše trpeče ljudstvo v stari domovini so se odzvala tudi naša podporna društva kakor tudi posamezni dobri rojaki in rojakinje, ki so prispevali v denarju v svrhu kritja stroškov pri odposiljanju zabojev na pristojno mesto v New York.

Imena društev in posameznikov, ki so v ta namen darovali, so sledeča:

Podružnica št. 20 SZZ \$15 in Mr. Josephine Erjavec, gl. tajnica; je dodela \$5 ali skupaj \$20; društvo sv. Jožefa, št. 2 KSKJ \$10; društvo sv. Jurija, št. 3 KSKJ \$10; društvo sv. Franciška Saleškega, št. 29 KSKJ \$10; društvo sv. Genovefe, št. 108 KSKJ \$10; društvo Najsv. Imena \$10; Mr. in Mrs. Martin Planinsek \$10; Mr. Joseph Zalar \$10; društvo sv. Cirila in Metoda, št. 8 KSKJ \$5; (Dalje na 5. strani)

DOGODKI

med Slovenci po
Ameriki

Pogrešan

Chicago, Ill. — Mr. in Mrs. Joseph Fajfar iz 1919 W. 22 Pl., sta pred nekaj dnevi dobila obvestilo od vojnega oddelka, da je njun sin Pvt. Joseph Fajfar Jr. pogrešan na bojišču v Belgiji od 24. dec. 1944.

Vojak težko ranjen

Ely, Minn. — Kapitan Joseph Kovach je bil v bojih na Nemškem težko ranjen. Prepeljali so ga v vojaško bolnišnico, odkoder je njegova soproga prejela to žalostno poročilo.

Nesreča

Ely, Minn. — Vdova Marija Prijatelj na James St. si je pri padcu zlomila nogo na svojem domu.

Rojak umrl

Lorain, O. — Dne 9. jan. je umrl radi srčne hibe Anton Jakopin, star 76 let, doma iz Škrilca, fara Golo pri Igu. Zapuščena žena, osem otrok (enega v vojni) in osem vnukov.

Rojakinja umrla

Hermine, Pa. — V bližnji naselbini Evenstownu je 21. dec. naglo umrla, zadeta od kapi, Mary Srebernack. Doma je bila iz vasi Gaberje, po domače Španova, fara Brusnica pri Novem mestu. Tukaj zapuščala hčer, dva sinova (oba pri vojakih) in brata Antona Bolteza, v starem kraju pa dva brata.

Vojna žrtev

Meadow Lands, Pa. — Družina Mike Frank je bila obveščena, da je bil njen sin Pvt. Leo Frank (Butch) ubit v Franciji 17. dec. V armadi se je nahajal dve leti. Poleg staršev zapuščala tri sestre in brata.

Nezgodna na farmi

Fair Oaks, Ind. — Pred dobrim tednom se je z nekim farmarskim strojem po nesreči resno poškodovala na desni roki žena čikaškim Slovincem dobro znanega narodnega delavca Mr. Joseph Zihler, hčerka znane Peter Coffove družine v Chicagu. Soproj je takoj odpeljal v bolnišnico v 13 milj oddaljeno najbližje mestce. Poročajo, da je že izven nevarnosti. Želimoj, da bi šlo vse po sreči in da bi se kmalu spet lahko povrnila na dom.

Pogrešan

Slickville, Pa. — Mary Repos je bila obveščena od vojne oblasti, da je od 16. dec. na zapadni fronti v Evropi pogrešan njen sin S/Sgt. Stanley J. Repos. Pri vojakih je že čez štiri leta in preko morja je bil poslan v prošlem oktobru.

Vojak pogrešan

Pueblo, Colo. — Dne 27. dec. je tukaj umrl v bolnišnici Tine Marincich, star blizu 63 let, doma iz Knežaka na Notranjskem. Na bojišču dan je naglo zbolel in bil še isti dan operiran, toda dva dni pozneje je umrl. Zapuščala žena, šest hčera in sina, ki se nahaja pri vojakih na Havajih.

Nov grob na zapadu

Indianola, Pa. — Družina Joe Jelovčan je bila obveščena od vojnega departamenta, da je od 16. dec. pogrešan njen sin Albert, ki se je boril na zapadni fronti proti Nemcem. V armadi je od marca 1943 in prek morja od oktobra 1944.

Nov grob

Cleveland, O. — Po dolgi boleznij je 17. jan. umrla Frances Sever roj. Blatnik, stara 64 let. Doma je bila iz Zvirče vasi, fara Hinje, odkoder je prišla sem pred 50 leti.

TRIESTE ALI TRST?

(Ta članek je napisal A. J. P. Taylor in je izšel v Londonu v reviji The New Statesman and Nation 9. decembra 1944. Razpravlja o jugoslovanski zadevi, o kateri se bo po svetu kmalu več slišalo.)

Vprašanje Trsta bo ena večjih točk mirovne izravnave; njegova usoda ne bo odvisna samo od vprašanja narodnosti, temveč tudi od značaja nove preuredbe centralne Evrope. Zgrajen v interesu nemške Mitteleuropa in po letu 1919 spremenjen v orodje italijanskega svetega samoljubja, Trst lahko postane sedaj simbol anglosovjetske zaveze — ali pa anglo-sovjetskega nasprotstva.

Trst je zgradila doba železnice in pare. Do devetnajstega stoletja je bil le nevažno pristanišče s prebivalstvom, ki je govorilo v italijanski (kot v vseh drugih dalmatinskih pristaniščih); v njegovo veličino ga je pozval baron Bruck, Porenčan po rodu, katerega je Avstrija sprejela za svojega in ki je postal velik zagovornik gospodarske enotnosti (pod nemško direktivo) srednje in vzhodne Evrope. Enotnost carine v avstrijskem cesarstvu, ki jo je upeljal Bruck, in enotnost avstrijskih državnih železnic je omogočila Trstu, da je zavzel mesto Donave kot glavni iztok za vso centralno Evropo.

Trst je bil po svojem značaju "cesarski" in nenaroden, avstrijski in ne italijanski. Svoje prebivalstvo je nabiral iz sosednjega zaledja, ki je bilo v ogromni večini slovensko. Toda pomorska govorica avstrijskega cesarstva (celo avstrijske mornarice) je bila italijanska; vsled tega je tudi v Trstu prevladoval italijanski jezik — radi priročnosti in pripravnosti in ne radi kake narodne lojalnosti. V poznem devetnajstem stoletju je bila večina tržaških "Italijanov" slovenskega pokolenja in tisti, ki so si opomogli, so avtomatično povzeli trgovsko in kulturno narodnost Trsta.

Ta proces ima svoje meje. Če kako mesto nadalje narašča in črpa svoje prebivalstvo iz podeželja, tedaj enkrat napoči čas, ko podeželjska narodnost ne more biti več vsrkavana; ta se odločno pokaže in proces se prične obratovati v nasprotno smer — izpreobrnjenosti, ki so se odtujili svojemu narodu, se pričnejo "izpreobračati" zopet nazaj.

Ta proces v "nasprotno smer" se je v devetnajstem stoletju pričel pojavljati po vsej Evropi — v prvi vrsti v škodo Nemcev in Italijanov, toda bolj vzhodno je utrđitev narodnostne zavesti bolj nazadnjaških Slovanov (Ukrajincev in Belorusov) delala škodo Poljakom. Na ta način je v enem stoletju narastlo prebivalstvo Prage iz 75.000 na 660.000; Nemci pa so padli iz 66 na 6 odstotkov prebivalstva. Slovenska narodna zavest se je utrđevala bolj počasno in kasneje kot češka, toda tudi ta je pohitevala v zadnji generaciji avstrijskega cesarstva.

Med 1880 in 1910 je število uradno priznanih Slovencev v Trstu poraslo iz 22 na 33 odstotkov; leta 1915 je avstrijska preiskava pokazala, da je nadaljnjih 12 odstotkov tržaških prebivalcev bilo slovenskega ali hrvaškega rodu, toda radi priročnosti ali bahave nadutosti so se vpisali za "Italijane". Italijani so seveda še vedno lastili si monopol nad trgovskim življenjem Trsta; in Italijani so imeli skoro monopol tudi nad šolami in časopisi — dveh najmočnejših orožij narodnostne borbe. Toda vzlic temu je njihova večina bila negotova in vzdržana le z lo-

čitvijo Trsta od njegovega zaledja.

Ako vzamemo skupno avstrijsko Primorje, ki je bilo leta 1919 priključeno Italiji, tedaj tvorijo Jugoslovani (Slovenci in Hrvati) dve tretjini vsega prebivalstva; in to jugoslovansko prebivalstvo je večalo svoje prvenstvo skozi naravni porastek, kakor tudi skozi naselevanje ljudi iz čisto jugoslovanskih pokrajin dalje proti vzhodu. Avstrijska oblast ni mogla vzdržati popolnega ravnotežja niti med južnimi Slovani in Italijani. Vseeno pa je dovoljevala južnim Slovanom njihov narodni obstoj; in če bi se položaj ne spremenil, bi danes imeli Jugoslovani v Trstu polno večino.

Po tradiciji Trst ni bil predmet italijanske pohlepnosti. Mazzini in La Marmora, prvi kot idealist, drugi kot praktičen človek, sta izjavila, da leži Trst čez mejo italijanske "narodne" države. Toda v poznem devetnajstem stoletju je postal središče italijanskega iredentizma; in ko so se leta 1915 zaveznički bolj brigali, kako pritegniti Italijo na svojo stran in tako oslabil habsburško monarhijo, kot so pa imeli spoštovanja do narodnih zahtev, so z londonskim paktom oddelili Trst in Primorje z Istro vred Italiji.

Tedaj jim ni prišlo na misel, da se bo habsburška monarhija razsula, ali da pride na površje država, v kateri naj bi bili združeni vsi južni Slovani. Jugoslavija je bila rojena nepozno, da bi imela v Parizu nekoga, ki bi zastopal in zagovarjal njene zahteve s tako spretnostjo kot je Beneš upravljeval zahteve Čehoslovake. Napihnjene italijanske zahteve so povzročale na pariški konferenci glavni spor. Bile so znižane, toda mirovna izravnava je vseeno priključila med Italijane nad pol milijona Jugoslovancev kot tudi Trst, naravni izhod centralne Evrope.

Ta izravnava je bila velika narodna krivica — še večja krivica, ko so spuhtele v zrak lepe italijanske obljube o pravičnem postopanju z narodom, katere so napravili leta 1919; Jugoslovani so bili podvrženi vladanju narodnega zatiranja, ki mu ga ni bilo para do črnih dni hitlerjanstva. Slovenske šole, slovenski časopisi: vse je zginilo; celo duhovnikom je bilo prepovedano rabiti slovensščino.

Nemški kmetje v južnih Tirolah, katerih trpljenje je zaskolelo dušo angleških turistov, so se tolažili v zavesti, da še veliko slabše prede ubogim Slovincem v Primorju in Trstu. Italijanska oblast vzlic temu v dvajsetih letih ni mogla ustvariti naravnega poviška italijanske proporcionalnosti v Trstu; in danes posekajo primorski Slovenci v svojem junaštvu in udanosti vse druge jugoslovanske partizane.

Italijanska aneksija Trsta ni bila samo velika narodna krivica; prinesla je Trstu tudi gospodarski razpad. Pravzaprav najbolj navdušeni zagovorniki te priklonitve so bili trgovci iz Genove in Benetk, ki so na račun uničenja Trsta upali prilastiti se nemške in srednjeevropske trgovine. (Na isti način so po priklonitvi tržaški trgovci financirali kampanjo za osvojitve Reke, da bi jo v korist svoje trgovine gospodarsko upropastili.) Trst ni na za Italijo nikakega ekonomskega pomena; ne glede na njegov narodnostni sestav, spáda po zemljepisni centralni Evropi.

Posest Trsta je torej podelila Italiji imperialistične smernice napram centralni Evropi. Italijanske smernice so bile že spočetka Jugoslaviji

SMRTI ZAPISAN

To sliko je posnel nekdo v poljskem podtalnem pokretu in je ena prvih slik, ki so prišle iz Poljske. Keže na steno naslikano svastiko obeženo na vislice kot znak odporosti podtalnega gibanja. Človeka, ki je to naslikal, bi prav gotovo doletela smrt, če bi ga naziji dobili v roke.

sovrážne in take bodo ostale, dokler ostane Trst v laških rokah: kajti kdor ima oblast nad Trstom, mora iskati oblasti tudi nad njegovim zaledjem. Ogrska in Avstrija sta obe iskali izhod skozi Trst in ta izhod je bil odvisen od italijanske naklonjenosti. Da sta jo uživali, sta obe morali deliti si italijansko sovrážstvo napram Jugoslaviji in tako nasprotovati vsakemu načrtu za kooperacijo v centralni Evropi. Trst je bil pravzaprav glavni steber "rimskih protokolov" — revizijskega fašističnega bloka Avstrije, Ogrske in Italije; in ta blok se bo moral oživeti, če ostane Trst v italijanskih rokah.

Če bi Trst in Primorje bila vrnjena v jugoslovanske roke, bi to pomenilo poplavek najhujše narodne krivice, ki jo je zakrivila mirovna izravnava leta 1919. In še več, Trstu bi na ta način bil odvzet njegov imperialistični značaj. Jugoslaviji pa bi ne dajal nekega umetnega srednjeevropskega karakterja, kajti Jugoslavija že pripada v centralno Evropo. To bi dalo Jugoslaviji njen naraven izhod in ji nudilo nekaj obstoječe kapitalne opreme, glede katere se vsi strinjajo, da jo Jugoslavija potrebuje (kar se tiče pristanišč), Italija pa ne.

Tako bi tudi čehoslovski izhod na Jadran bil v prijateljskih slovanskih rokah in s tem bi prešel čehoslovski trgovski promet iz Hamburga, kar bi bilo v dobrodit vseh. Predvsem pa bi Avstrija in Ogrska bili primorani, radi njune zavistnosti od Trsta, kooperirati z njunimi slovanskimi sosedi, mesto da jim nasprotujeta. Z drugimi besedami povedano, Trst bi postal temeljni kamen srednjeevropske gospodarske

enotnosti, ki bi več ne slonela na nemški nadvladi, temveč na skupni enakopravnosti in demokraciji. Trst bi postal prost luka, toda nesmiselno bi bilo ponoviti poizkus Gdanskega in ga napraviti za "pristo mesto"; to bi samo privedlo priliko za vzburjenje italijanske agresije. Trst mora biti ali italijanski ali jugoslovanski; tretje izbere ni.

V gotovih krogih se je razpravljalo o predlogu, ki predvideva zopetno avstrijsko oblast nad Trstom. To popolnoma prezira vso stvarnost, kajti pod nemško (avstrijsko) oblast bi bil izpostavljen fantastičen koridor, v katerem bi bili naseljeni izključno le Slovenci, naši udani zaveznički. V vsaki drugi deželi (razen na Angleškem) bi se splašalo omeniti, da je bila Italija naša sovrážnica malone do trenutka njenega popolnega poraza ter da nobena druga država ni prekosila Jugoslavije v njenem doprinosu za zavezniško stvar.

Toda v Angliji se to šteje rajše proti Jugoslovonom; angleške simpatije — vedno proitalijanske — bodo zagovarjale stališče, da mora Italija nekaj več pridobiti, kajti Italija je navadno v vojni vedno premagana in se vedno opomore le v času miru, sedaj pa je bila bolj premagana kot kdaj prej.

Odločilni faktor pri tržaškem vprašanju je — da govorimo resno — značaj anglo-sovjetske zveze. Če se dozdeva, da Anglija in Rusija ostaneta zaveznički le, če sta strogo ločeni ena od druge, tedaj se mora Evropa porazdeliti: centralna in vzhodna Evropa Rusiji, Sredozemlje Angliji. Ruski vpliv bi tedaj moral biti izključen s Sredozemlja in Italija se mora povezati na angleško stran s srednjeevropske gospodarske

to bi ne doseglo objektivnega namena, kajti Anglija bi se s tem izrekla, da podpira — v konfliktu z Rusijo — obonovitev italijanskega imperializma v centralni Evropi. Toda če se priznava, da se Anglija

in Rusija lahko zblížata na način, da skušata prakticirati kooperacijo od dne do dne, tedaj zamore Trst postati osredotočena točka njunega tovarištva. Tu se zamoreta srečati slovenski svet in svet zapadnih de-

mokracij ter se spojiti. Ob kratkem povedano, več zaupanja lahko imamo v bodočnost anglo-sovjetske zaveze, ko se navadimo misliti o Trstu kot TRST in ne kot TRIESTE. SANS.

VELIKA

'VICTORY' KAMPANJA

"Amerikanskega Slovenca"

traja od 1. februarja do 15. aprila 1945

POSEBNA NAGRADA ZA VSE STARE IN NOVE NAROČNIKE JE VELIKI PRAKTIČNI

"GLOBALNI ZEMLJEVID"

dobi ga vsakdo, ki bo tekom te kampanje plačal celoletno naročnino. Polletne naročnine ne pridejo v upoštevek.

POSEBNE NAGRADE ZA NOVE NAROČNIKE

Za one, ki bodo listu "Amer. Slovenec" pridobili tekom te kampanje nove naročnike, pa so razpisane posebne nagrade.

NAGRADE SO SLOVENSKE GRAMOFONSKE PLOŠČE:

ZA ENO CELOLETNO ALI DVE POLLETNI NOVI NAROČNINI DOBI VSAKDO, ki jih pridobi sledeče tri slovenske 10 palčne gramofonske plošče:

Štev. 23025 "PO JEZERU BLIZ TRIGLAVA"

"OH, OH URA ŽE BIJE"

Štev. 23028 "VSI SO PRIHAJALI"

"MLINAR"

Štev. 23027 "MENE PA GLAVA BOLI"

"PA KAJ TO MORA BITI"

ZA DVE NOVI CELOLETNI ALI PA ŠTIRI POLLETNE NOVE NAROČNINE, pa dobi vsakdo, ki jih dobi, DVE dvanaest palčni plošči in ENO deset palčno ploščo, kakor spodaj navedeno:

Štev. 73001 "ZLATA POROKA", 1. in 2. del. (12 palcev)

Štev. 73002 "KADAR IMAJO VSI JOŽETI GOD" (12 palcev)

"BOTRINJA"

Štev. 23026 "POBIČ SEM STAR ŠE LE 18 LET" (10 palcev)

"JURIJ BENKO, VZEMI LENKO"

Poleg teh treh plošč za dve novi celoletni naročnini ali štiri nove polletne, dobi vsakdo še lepo povestno knjigo "ENA BOŽJIH CVETK".

Vse te tu določene nagrade pa veljajo samo dokler zaloga traja teh določenih predmetov. V slučaju, da med kampanjo en ali drugi teh določenih predmetov poide, si Uprava pridruže pravico ukiniti te nagrade, ali pa jih nadomestiti s kakim drugim predmetom iste vrednosti, ki bo na razpolago.

Zato kdor želi te nagrade naj pohiti z agitacijo, dokler so predmeti na roki.

GENERALNE VOLITVE MARŠALA ALI KRALJICE

Da bo pa ta velika "VICTORY" KAMPANJA imela tudi kaj življenja v sebi, komo v tem času izvolili tudi novega MARŠALA ali KRALJICO vseh naročnikov "AM. SLOVENCIA". Tekom teh volitev bo imel vsak naročnik "Am. Slovenca" star ali nov pravico voliti. Glasove bo štel po sledečem določilu:

VSAK DOLAR, ki bo v tem času plačan za stare obnovitvene naročnine, bo štel 100 glasov.

VSAK DOLAR, ki bo v tem času plačan za nove naročnine, pa bo štel 5.000 glasov.

Kandidata more prijaviti vsak. Tudi lahko se vsak sam prijavi. Pogoj je, da s prijavo mora poslati eno novo naročnino, zase, ali za drugega in z naročnino tudi seveda plačilo za naročnino. Brez nove naročnine ne more nihče prijaviti, ne postati kandidat. Po prejemu prijave in z isto vsaj ene nove naročnine, ki mora biti plačana, Uprava lista objavi ime kandidata in število glasov, ki jih s tem dobi, po zgoraj določenem redn. Novim naročnikom se smatra vsakdo, ki ni bil naročen na "Am. Slovenec" vsaj šest mesecev pred prejemom njegove naročnine.

Tisti KANDIDAT (TINJA), ki bo dobi(a) tekom te kampanje od 1. februarja pa do 15. aprila 1945 najvišje število glasov, bo izvoljen če moški

za častnega MARŠALA, če pa ženska pa za častno KRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca". Zraven tega bo dobi(a) častno diplomu v pozlačenem okvirju, kot glavno nagrado te kampanje.

Tisti, ki bo dobi drugo najvišje število glasov tekom te kampanje, bo izvoljen za častnega PODMARŠALA, če ženska pa za častno PODKRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca".

Tisti, ki bo dobi tretje najvišje število glasov tekom te kampanje, bo pa izvoljen za drugega častnega PODMARŠALA, če ženska, pa za drugo častno PODKRALJICO vseh naročnikov "Am. Slovenca". Zraven dobta drugi in tretji glavni zmagovalci lepo častno spominsko diplomu kot kampanjsko nagrado.

Za slučaj, da v tej tekmi dobta dva enako število glasov, sta oba upravičena do častnega določenega titelnega in enake nagrade.

V kakem morebitnem sporu ali pomoti si Uprava pridruže pravico razsodbe.

Z vsako naročnino, predno je mogoče isto upoštevati, mora Uprava sprejeti plačilo za isto, drugače ne pride v upoštevek.

Imena kandidatov bodo objavljena v "Am. Slovencu".

Vse pošiljave in naročnine naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

Chicago 8, Illinois

NA NOGE VSI, NA DELO ZA NOVI MI NAROČNIKI!

ŽIV POKOPAN

Plaz, ki ga je sprožila sovrážnikova bomba, je zasul tega neposnanega vojaka našega zdravniškega oddelka, ko je opravljal svoje delo. Kasneje so ga tovariši odkopali — mrivega. V smrtnem boju je stisnil pest, ki je ostala stisnjena tudi v smrti. Zdravniško spremstvo, kamor je spadal, se je moralo umakniti pred nemškim pritiskom.

KO JE DED SNUBIL BABICO

Ali si morete misliti, da je babica rekla "ne," ko jo je ded zasnužil?

Babica je bila tedaj mlada. Ponoči si je zvijala lase v ovalke in podnevi so ji padali v velikih kodrib od ramen. Babica je imela dolg, bel biser v uhanu in je bila jako lepa.

Babica je imela veliko snubcev. Tedaj je pravkar razmišljala, ali naj se poroči z baronom, ki je vprav prevzel graščino, ali pa bi bolje kazalo, če bi vzela bratranca, ki mu je bilo že obljubljeno, da bo občinski svetnik v Malmoju.

Oba sta bila lepa fanta, toda ded je bil prav grd. Imel je najgrše roke, karkoli jih je bil kdaj videti. Ko je bil še otrok, je javno beračil po cestah in tako je vso zimo prežebaval in brez dvoma ni imel nikoli rokavic.

Ded je bil kasneje lepši, ko se je že postaral in so mu lasje osiveli. Ko je bil mlad, je imel preveč resen obraz in je bil kar divji na pogled radi gostih, črnih las. Dedu nikoli ne bi bilo tako dobro, če bi ne bil že zgodaj osivel. Tako je bil pa ko kak razbojnik in tak videz brez dvoma ni spodoben za pastora.

Babica je večkrat pripovedovala, da takrat, to je prišel ded v prošnjo, ali ga sprejmejo za pomočnika pri babičnem očetu in ko je imel čevlje na palici obešene preko rame, ni došil manjkalo, da ga ni prostinja zapodila ko cigana iz hiše. Babična mati kar ni smela pomisliti na srebrni pribor, čim je pomočnik stopil v sobo in tudi proš se kar ni mogel premagati in prve štiri nedelje ni mogel pustiti pomočnika na prižnico.

A prvo, kar je ded storil, ko je bil vstopil v prošnjo, je bilo to, da se je zaljubil v babico. Zaljubljen se je, ko so se sedli za mizo. To ni bilo nič čudnega, zakaj babica je imela mehke, blesteče se rjave lase, mile, sive oči in čisto, rožnato polt. Mimo tega so bile oblike njene obraza izredno lepe in lica so bila lepo in mehko zakrožena. In v vsakem licu je

imela jamico, ki se ji je narenila še v starosti, kadarkoli se je zasmejala. A tudi ded je imel jamico na bradi. Zaradi nje je mogel biti njegov izraz šegav in gosposki; seveda, če ga človek ni više pogledal ko le do ust. Babica in njena sestra sta sklenili, da ga ne bosta nikoli više pogledali, ker je že pač živel v hiši pri njih.

Babica se je strahovito prestrašila, ko je opazila, da ji je bil ded naklonjen. Komaj se je upala sama iti na vrt ali ven na cesto. Kdor ima take oči, se že more skriti na prežo za kako drevo ali pa jo utegne odvesti kdo ve kam.

Skrivši je babičin oče pisal svojemu škofu naj mu pošlje kakega drugega pomočnika, češ, da tega ne more imeti. Nemogoče mu je bilo le misliti na to, da bil to vendar pravi pravcati divjak! Sedel je ko kak robav za mizo, se s komolci opiral na belo povosčeno platno in pri jedi je cmokal. Odkajševal se je in pljuval in je bil obut v težke, mastne škornje, ki je z njimi vse pomazal.

Kar štiri tedne je bival ded v prošnji, ne da bi imel kaj dela. Stari proš mu ni mogel dovoliti, da bi bral iz cevkvenih knjig, kakor ga tudi ni mogel pustiti na prižnico. Ded je živel v hiši in molčal in se ni pritoževal.

Dozdevalo se je, da je imel s tem dovolj posla, da je nenehoma zasledoval babico. Babica je imela navado, da je sedela v podstrešni kamrici in je tkala. Ded pa je odkril, da more baš videti v to kamrico, če je splezal na podstrešje in prekalil neko žrd in se spustil nato čez tramovje do drvarnice, kjer so bili na strebi le tramovi in ondi je bila lina. In pri tej lini je po ure dolgo čepel ded in je gledal babico, kako je golih rok in rdečih lic tkala pri statvah.

Ni trajalo dolgo, pa je ded iztaknil tudi najljubši kotiček babice na vrtu. Ves vrt je bil ograjen z visoko živo mejo in človek je bil tako zaprt v njem ko v kaki sobi. Bila so pa tudi lesena vrata, skozi katera si

prišel na žitna polja in ondi se je babica kaj rada mudila. In ko je tako postavala ondi in je bil naslonjena na vratica in je zrla preko valujočih žitnih njiv, je ležal ded prav tik nje skrit v nizki rži in je babico z očmi požiral.

Medtem je pa stari proš v četrtm tednu prejel od škofa pismo, kjer mu je bila prošnja uslišana. V tem pismu je bilo pa brzkonje tudi neko pisanje za deda, da naj si poišče drugo službovanje.

Proš se je tako razveselil, da ni hotel niti za trenutek počakati, da bi se le čim prej iznebil deda. Vtaknil je pismo v žep in odšel v pomočnikovo sobo, da mu ga izroči.

Ded je sedel in pisal, ko je vstopil proš. Pisal je meko pridigo, a je bil tako v zadregi, ko da bi pisal kako ljubezensko pismo. Komaj se je premagal, da je povedal, kaj je pisal, ko ga je proš vprašal, kaj je skrival v miznico.

Stari proš je videl, da se bo deda zdaj iznebil in zato je bil bolj dober z njim. In prvokrat je začel razmišljati o tem, da je bil ded pač tak, kakršen je bil in da je postal pastor. Začel je deda izpraševati.

Tedaj mu je ded vse povedal. Da ga je zmeraj tako veselilo pridigovati. Da je šel in je pridigoval drevesom kraj poti, ko je hodil s svojjo materjo beračit. Saj ni vedel, kako in zakaj, a zmeraj je imel le to željo, da bi bil pastor in bi pridigoval.

Stari proš ga je začudeno vprašal, kako se je mogel šolati, ko je bil tako reven. In ded je vse povedal. In tako je zvedel, da je ded stradal in prežebal vso šolsko obo, kar je pa rad stočil, ker je zmeraj mislil na tisto uro, ko bo smel v cerkvi povzdigniti svoj glas.

Zdaj pa zdaj je stari proš vtaknil roko v žep, da bi škofovo pismo potegnil ven, a srce mu le ni dalo, da bi storil. Namesto tega je poprosil za pridigo, ki jo je bil ded pravkar pisal.

In jo je bral, zmajeval z glavo in odšel iz sobe, ne da bi besedico spregovoril. A prihodnjo nedeljo je ded imel pridigo in kar dobro je opravil. Odtlej se je pa stari proš za-

vzel za deda, da bi ga vzgojil in učil ga je pridigovati in voditi cerkvene knjige. Zmeraj je pa poudarjal, da se ni še nikoli v življenju tako premagaval in zatajeval ko takrat, ko je hotel deda spoditi iz hiše.

Če je bilo pa že staremu, preudarnemu možu tako težko sprizniti se z dedom, je razumljivo, da je bilo to tem težje babici, ki je imela šele dvajset let.

Bilo je nekega lepega nedeljskega popoldneva sredi polletja; prošnja je bila polna gostov in vsi so se za zabavo odpeljali v gozd. Le babica je ostala doma, češ, da mora paziti na hišo, ker je tudi služničad dobila dovoljenje, da sme iti ven, tako, da ni bilo ne hlapca ne dekel v hiši.

Edini, ki je bil razen babice doma, je bil ded. A ona je vedela, da bo moral iti na podružnico sv. Ane in bo ondi imel pridigo. Babica se drugače brez dvoma ne bi bila upala ostati sama v hiši.

A preden je ded odšel, si je zaželel požirek piva iz srebrnega vrča, ki je bil zmeraj pripravljen v jedilnici. In ko je prišel v jedilnico in je zagledal babico samo notri, jo je zasnužil.

Ona ga je takoj zavrnila in ded je odšel, ne da bi je bil prošil ali klečeplazil pred njo. Babica je bila vesela, da je bilo "zdaj odpravljeno". Niti na mar ji ni prišlo, da bi se ji bil ded smilil. Saj nima mlado dekle z nikomur tako malo usmiljenja ko s čestilcem, ki ji je zoprni.

In babica je šla pred zrcalo in se je spogledovala sama s seboj. Videlo je, kako je gosposka in lepa, smejala se je ob misli na črnega pomočnika, ki je menil, da bi jo mogel dobiti.

Mahoma pa se je prestrašeno zdrznila. Zdelo se ji je, da nekaj sliši. Pozorno je prisluhnila in si ni upala dihati. Resnično, brez dvoma je bil nekdo, ki se je jokal v sosednji sobi.

Mislila si je, da se je pač kak gost vrnil in je šla v drugo sobo, da bi videla, kaj je. Ko je stopila v jedilnico, je razločno slišala ihtenje in vendar ni bilo žive duše v sobi. Jedilnica je bila sicer prostor sobana, ni pa imela kotička, kjer bi se bil mogel kdo skriti. Vendar je babica iskala okoli in pogledala še pod mizo in pod pletene stole. Pogledala je celo v kamin in za vrata. Nobenega človeka ni bilo v sobi. A medtem ko je iskala, je razločno slišala, kako se nekdo joka. Jok pa je prihajal od nekod nad oknom, skoraj odonod, kjer je ded prej stal, ko jo je bil zasnužil.

Babica si je hotela dopovedati, da se ji vse samo dozdeva. Stisnila je zobe in se hvalobro približila mestu, odkoder je prihajal jok in si je mislila, da zdaj pač ne bo ničesar slišala. Vendar, to ni bila domišljija, zakaj vzdihovanje in ihteče jokanje je še zmeraj trajalo. Na vsak način je bilo res, da se je dva koraka od nje nekdo brezupno jokal.

To je bil tak jok, kakor če si kdo z obema rokama pokriva obraz in se vrže na tla in se joka, ko da bi se hotel do smrti najokati.

Slednjič je bilo pa babico tako strah, da se je morala sesesti na stol, sicer bi omahnila. In tako je prav tiho sedela četrt ure, medtem ko se je tisto nevidno bitje še dalje jokalo.

Babica se ni mogla niti premakniti, ne zbežati ne govoriti. Sklenjenih rok in mrtvaško blede je sedela in kadarkoli se je jok sunkovito dvignil, je od groze vsa vztrepetala. In ko je zavzdihnila, ji je zapiskalo v prsih, ko da bi bila na smrt bolna.

Le enkrat se je zganila v vsem tem času. Spomnila se je, da more prihajati jok tudi od

nekoga, ki brzkonje stoji ali sedi pod oknom. "Mogoče sedi kdo pod oknom in se jako," si je dejala, "ti se pa žalostis in strašiš brez vzroka." In prisilila se je, da je stopila k oknu, ga odprla in pogledala. A nikogar ni bilo in spet se je sedla na stol.

Babica je čutila, da tare ti stega, ki se joka, večja nesreča, kakršno si sploh more predstavljati. Tu je bila duša, ki je bila v taki stiski, da je bila zanj smrtno balzam. Bilo je, ko da ničesar na svetu ne more potolažiti tega človeka, ki se je tako jokal.

Prvokrat v življenju je babica spoznala, kaj pomeni trpljenje. Saj se je nevidni tako jokal, da bi se tudi ona jokala z njim, če bi ji ne bili vsi njeni udi ohromeli od strahu in groze.

Zdelo se ji je, da je ta jok tak, kakršen je jok zayrzenca, ki ga izobčijo iz nebes.

To je trajalo četrte ure, nato je babica zaslišala zvonjenje zvonov pri sv. Ani. Spomnila se je deda in da ga je cerkovnik zdajle zagledal, ko prihaja čez polje in je začel zvoniti. In domislila se je, da bi bila zdaj vesela, če bi bil on doma. Srečna bi bila, če bi bila mogla koga poklicati.

Skoraj ob istem času, ko so zapeli zvonovi, je prenehalo ihtenje. A zdaj se je začela babica jokati in je sedela in se jokala, dokler niso prišli ljudje z izleta domov.

Tedaj je babica stekla ven in je hotela seveda, takoj začetni pripovedovati, kaj se ji je pripetilo. A bilo ji je, ko da ji je kdo zaprl usta in ničesar ni mogla povedati — "To je bilo tebi namenjeno," se je odzvalo v njej. "Le ti si smela to slišati a drugi nihče."

A kako naj bi bilo to le zanje?

Ves večer je babica tavalala okoli in živeja v nekem dru-

(Dalje na 5. strani)

Ne Morem Jest —
Ne Morem Spati!

Ako se vas drži napaka in vas dela miselnost, nervozna in in roka in če trpite vso glavo, glavobola, smrdljivega diha, želodčne nerodnosti, neprehranost, izguba spanca, pomanjkanje apetita ter se čutite v želodcu zabasani vso plina in zaostalosti — tedaj vzemite Dr. Peter'sovo dolgo preizkušeno Hoboko. To je več kot navadna odvajalna — je zdravilna tonika — je zmes 18 naravnih korenin, zelišč in cvetja. Hoboko pripravi samarana čreva k delu, pomaga prijazno in gladko odvajanje zabasanih ostankov; odčene plin napake in povzroči želodcu prijazno gorčiko. Uživate ga natanko kot je predpisano na omotu. Ako želite ponovno uživati veselje, odpravo zaprtosti, nerodnosti in ponovno udobnost vašega želodca ob istem času — tedaj si nabavite Hoboko še danes.

Ako ne morete kupiti tega v vaši zasedbi, pišite po "Spomnite Hoboko" vendar in dobili boste —

ZASTONJ 60c vredno —
POŠILJTE TO "POSEBNO PONUDBO" KUPON — Sedaj Priročnik je \$1.00. Pošiljate si postumno prosto 11 oz. Hoboko in v začetku 60c vrednost vašega postumno steklenico Lidy's Oil in Magolo.
□ C.O.D. (Stroški dodani).
Ime.....
Naslov.....
Poštni urad.....
DR. PETER FAHNEY & SONS CO.
2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
522 Second St., Vancouver, B.C.

Posiljite to "Posebno Ponudbo" Kupon — Sedaj Priročnik je \$1.00. Pošiljate si postumno prosto 11 oz. Hoboko in v začetku 60c vrednost vašega postumno steklenico Lidy's Oil in Magolo.
□ C.O.D. (Stroški dodani).
Ime.....
Naslov.....
Poštni urad.....
DR. PETER FAHNEY & SONS CO.
2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
522 Second St., Vancouver, B.C.

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

28 Nedelja — 1. predpostna
29. Ponedeljek — Francišek Saleški
30. Torek — Janez miloščinar
31. Sreda — Peter Nol.

FEBRUAR

1. Četrtek — Ignacij, spoz.
2. Petek — Svečnica
3. Sobota — Blaž, škof

PRVA PREDPOSTNA NEDELJA

"Idite tudi vi v moj vinograd" (Mat. 20, 4).

Nismo še v postu, le v predpostu, pa že postno izgleda. Modra obleka spominja na pokoro in to je kos posta, in slišimo apostola zatrjevati: "Mučim telo svoje in ga spravljam v oblast", in to je hudo postno.

Post, pokora, mučenje, trpinčenje, zatajevanje... človeka kar stresa. Kaj takega ni za slabičje, to je za junake. Peter in brat Andrej sta bila junaka, ko sta zapustila vse in sledila Jezusu, mladenič pa se je obotavljal in jecjal: "Gospod, naj grem prej in pokopljem očeta." Počaka naj, da umrje oče, potem bo prišel. Pa mu pove Jezus: "Sledi mi in naj mrtvi pokopljejo mrtve" (Mat. 8, 21).

Bodi junak, odloči se, ne trepetaj. Filip Neri meni: "Raj ni bil ustvarjen za slabičje," in Sv. Avgustin pravi: "Vsaka ljubezen je notranja sila, da ne more mirovati." Post je za junake, mehužnih slabičev nebesa ne poznajo.

Predpost je. Cerkev želi in hoče, da se že zdaj seznamimo z mislijo, kako nagnjeni smo v

greh in kako lahko nas svet zaplete v svoje zanjke. Treba je vedeti, kakšni smo. Cerkev pove po Avgustinovi besedi: "Izgnan iz raja je prvi človek pahnil vse svoje potomce v kazen smrti in pogube. Sprideni so postali v njegovi osebnosti, od katere izhajajo. Zato je bila pahnjena vsa množina obsojenega človeštva v nesrečo, zaslužena in pogreznjena zdaj v to, zdaj v ono zlo." Ne zabi: človeštvo je padlo in ti si padel in ne nosi glave visoko, kakor bi ti ne bilo treba ustati. Ustajanje, to je bistvo pokore, to je del posta. Zato zatrdi Sv. Pavel: "Mučim telo, dajam ga v sužnost", kar pomeni: izvajam post. Nič ne pomaga, ako se mrdaš, človek si, in iz vrst ljudi ne moreš.

Ne strši se pokore. Neguješ telo, pa postane tvoj trinog, ti njegov suženj, trpinčiš telo, dajš ga v sužnost, in ti postaneš nad njim gospodar, in ako gospodar, postaneš svoboden, junak, zmagovalac, in če služiš telesu, ker se bojiš posta, postaneš njegov — suženj. Hočeš res suženj biti, ali postati svobodni?

KATERE SOSEŠČINE V CHICAGO SO SREČNE?

One, ki imajo

- LEPÉ DOMOVE
- IN DOBRE PRIJATELJE

and some very

★ GOOD JOBS for Men at Good Pay

NUJNA	W	NUJNA
VOJNA	PEACE	VOJNA
DELA	R	DELA

Nobene izkušnosti ne potrebujete od poprej na vseh sledečih delih:

Arc Welders	Turret Lath Operators
Multiple Spindle Drill	Hydraulic Press Operators
Press Operators	Horizontal Boring Mill Oprs.
Radial Drill Press Operators	Jig Bore Operators
Vertical Boring Mill Oprs.	Flame Cutters
	Production Helpers

Moderna vojna tovarna. — Dobri delovni pogoji. WLB pogodbeni mezdna lestvica

To bo vam dalo hitro priliko za napredovanje na podlagi vaše skušenosti

Jedilnica v kafeateriji. — Jedila za zmerno cene.

AMERIKANSKI SLOVENSKEGA POKOLJENJA IN VETERANI DRUGE SVETOVNE VOJNE SO DOBRODOŠLI

"L" — Busi in poulične kare vozijo prav do vrat!

DANLY

Machine Specialties, Inc.

2100 S. 52nd Ave., Cicero, Ill.

Pomagajte nam proizvajati vojne izdelke!

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK IN KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

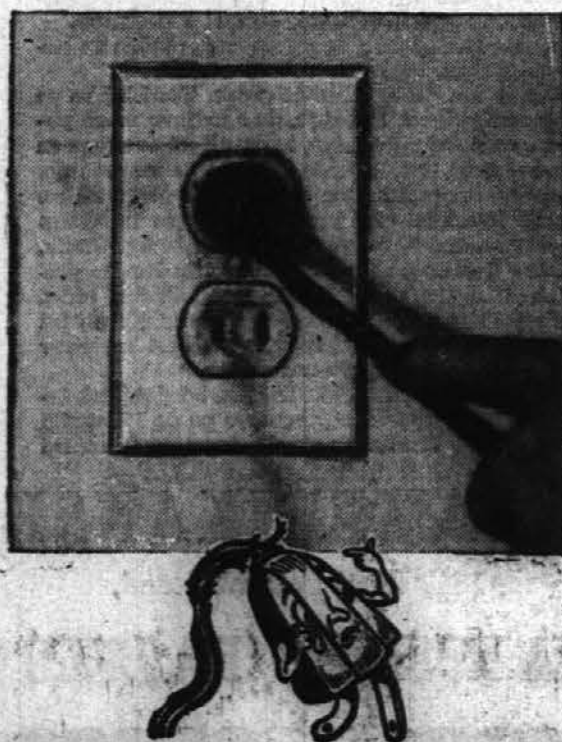
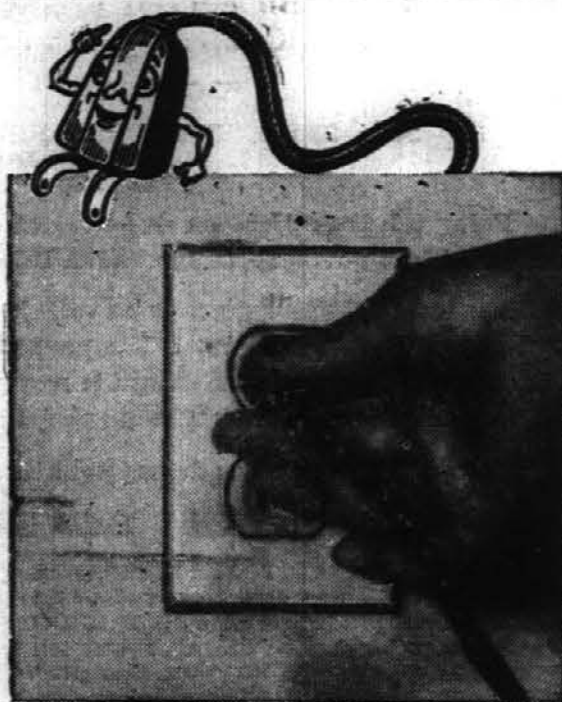
OGLASI V "AMER. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEH.

Električne
vrvice
morajo
trpeti
veliko dalje!

Iz stikala jih
potegnite takole

Nikar jih ne
potegnite takole

Električnih vrvic in električnih priprav je sedaj MALO, ker izdelovatelji proizvajajo za vojno. Zato PAZITE, kako postopate s svojo električno opremo!

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah Severne Amerike Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Častni predsednik: GEORGE STONICH, 403 Mason Ave., Joliet, Ill.
Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpredsednik: STEVE J. KOSAR, 4456 No. Kenton Ave., Chicago, Ill.
2. podpredsednik: KATHRINE BAYUK, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime Street, Joliet, Illinois
Zapisnikar: JOHN NEMANICH, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: JOSEPH KLEPEC, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duh. vodja: REV. MATTHEW KEBE, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
JOSEPH L. DRASLER, 1318 Adams St., North Chicago, Illinois
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
MARY KOVACICH, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
JOHN DENŠA, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: GABRIEL DRASLER, 519 — 10th St., Waukegan, Ill.

URADNO GLASILO:

AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtilijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 8 člani (cam) za odrasli oddelki. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (cam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries). Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

DRUŠTVO SV. TEREZIJE, ŠT. 16 DSD

Chicago, Ill.

Članice dr. sv. Terezije št. 16 DSD ste prošene, da pridete na sejo, katere se vrši v ponedeljek dne 29. jan. ob 7:30 zvečer v navadnih prostorih.

Ker nismo imele decembrske seje, se bo na tej seji volil odbor za leto 1945. Podano bo tudi poročilo nadzornega odbora. S 1. januarjem 1945 stopijo v veljavo nova pravila, in vsem tistim članicam, ki ne hodite na sejo, naj bo naznanjeno, da po sklepu zadnje konvencije s prvim januarjem plačate 10c več assessmeta in sicer v izboljšanje operacijskega in poškodninskega sklada. Naša kampanja za pridobivanje novih članov in članic se tudi s tem letom nadaljuje. Lepo bi bilo od članic, da se potrudite in kaj storite za korist društva in DSD.

Vsem članicam in vsemu članstvu DSD želim v tem letu vse najboljše.

S sestrskim pozdravom
Mary Kovačič, tajnica.

DR. SV. IVANA KRSTITELA, ŠTEV. 13 DSD

Chicago, Ill.

Cenjeni člani in članice, naša prihodnja seja bo 28. januarja 1945. Ta seja bo važna, ker imam liste za vsakega člana in članico zaradi operacij in druge poškodbe.

Na zadnji konvenciji je bilo narejeno, da se operacije zvišajo na \$100 in manjše za manj kakršne pač so. Poškodbe se plačajo na primer zgubo prstov in tako dalje, in zato mora vsak član in članica plačati 10 centov več mesečno. Kdor pa ne bi hotel, lahko ostane zanj po starem. O vsem tem je že glavni tajnik poročal in vse lepo razložil; gotovo ste brali v našem glasilu v Am. Slovenec.

Obenem vam pa tudi nadzorniki dajo svoje poročilo za celo leto 1944, da boste znali, kako

stojimo z društveno blagajno. Zato vas prosim, pridite vsi katerim bo mogoče. Seja se začne ob pol drugi uri popoldan. Ostanem z bratskim pozdravom

John Denša, tajnik.

ST. JOHN'S NO. 13 DSD

Chicago, Ill.

Just a word of reminder that this Sunday at 1:30 P. M. there is going to be the last quarterly report also the committee for the year 1945 will be accepted in by Promise and Oath. Therefore it will be appropriate for every member to attend this meeting. Come and give your committee of 1945 a welcome hand and with you bring another new member and let's keep growing.

"Extra." Starting with this first meeting of the year and thereafter at every meeting there is going to be a door prize given, and every member has an equal chance to get it. However you must be there to be eligible for it. Come in and see how it works—so don't forget and please be there early. The meeting will start half (1/2) hour earlier or sharp at 1:30 P. M. So until Sunday I wish to remain

Fraternally yours,
Steve Kosar, Pres.

HOLY FAMILY LADIES LEAGUE

Joliet, Ill.

TEAM STANDINGS

Nite of January 17, 1945

	Won	Lost
1. Vice-Presidents	29	22
2. Treasurers	26	25
3. Presidents	25	26
4. Secretaries	22	29

INDIVIDUAL STANDINGS

	Games	Series	Aver. ages
1. D. Wedic	51	8107	158.49
2. M. Jamnik	51	7838	149.37
3. L. Gagnon	51	7252	142.10
4. J. Zinser	51	7243	142.01
5. D. Riblon	51	7240	141.49
6. J. Bambic	45	6044	134.14
7. E. Franzen	54	7249	134.13

8. V. Pellegrini	3	401	133.02
9. C. Garbin	51	6556	128.28
10. Jo Cirrencione	48	6160	128.16
11. E. Zinser	48	6030	125.30
12. N. Cirrencione	54	6760	125.10
13. F. Leonard	54	8589	122.01
14. F. Manno	51	6001	117.24
15. M. Foster	49	5476	111.37
16. A. Verschuur	9	832	92.04

High Games

1. Dolores Wedic, Pres.	248
8. Marge Jamnik, V. Pres.	229

High Series

1. Dolores Wedic, Pres.	556
2. Lorena Gagnon, Treas.	538

High Team Series

1. Vice-Presidents	1714
2. Treasurers	1713
... Vice-Presidents	1713

Subs:

Jo Vancas	30	4425	147.15
Kay Despo	45	4824	107.09
Jackie Zinser, Sec.			215

High Game for January 17th:

Jackie Zinser, Sec.	215
---------------------	-----

YOUR REPORTER.

TO IN ONO

HLADEN SPREJEM

Mala deklica Teri-Ann Zelman je bila kaj hladno sprejeta, ko je prišla na ta svet. Njena mati, Mrs. Harry Zelman, je padla v sneg, ko je bila na potu v bolnišnico. Dete se je rodilo tako hitro, da se mati v snegu tega še zavedala ni, dokler ni nekdo prišel tam mimo in videl, kaj se je pripetilo. Mater in hčerko so dali takoj prepeljati v bolnišnico sv. Luke v Clevelandu, in vse je bilo dobro.

KOLIKO GRE V ENEM DNEVU

Da nahranijo našo armado en dan, potrebujejo 19,000 glav goveje živine, 27,000 prašičev, 600 telet, 5,000 ovac in jagnjet. To so uradne številke.

V hiši Mehikanca je zofa najčistnejše mesto. Gost se ne bo vsedel nanjo, ako se mu to izrecno ne dovoli.

Vsak angleški in ameriški nanaročnik prekmorskega telefona lahko zahteva zvezo z nič manj kot 19,307,000 drugimi abonenti.

London s sedem milijoni prebivalci je imel pred vojno 20.000 mož policije in 900 detektivov, med katerimi je bila tudi ena ženska.

KO JE DED SNUBIL BABICO

(Nadaljevanje s 4. strani)

gem svetu. Za nobeno stvar, kar so drugi govorili, se ni zanimala.

Mahoma pa jo je nekaj streslo, ko je slišala zunaj v kuhinji govortu služinčad da je pastor popoldne čudovito govoril. Da se je moral vsak človek razjokati.

"O čem pa je govoril?"

"Govoril je o stiski grešnih duš, kako jim je, ko so izobčene iz nebes!"

Babice je bilo zmeraj bolj

strah. Bilo ji je, ko da hodi okoli in ima hud greh na sebi, ki se mora pokoriti zanj.

Po večerji, ko je ded že voščil lahko noč, je šla babica za njim.

"Gospod pastor, za božjo voljo, povejte mi prav odkrito," je rekla babica, "ali ste se vi jokali danes popoldne, preden ste šli v cerkev?"

"Jaz sem jokal," je dejal; nisem mogel drugače."

In babica je zdaj vedela, da je njegova in tako čudovito ji je bilo pri srcu, ko je spoznala, da je njegova ljubezen tako velika, da je mogla njegovo bolečino prenesti k njej.

Babici se je zdelo tako lepo, da je bila tako ljubljena, da je pozabila vse druge snubce in tudi to, da je bil ded grd in reven.

HELP WANTED

MEN - WOMEN

NO AGE LIMIT
No Experience
Necessary

Full or Part Time
7:30 A. M. — 4:00 P. M.

DAY SHIFT
4:00 P. M. — 12:30 A. M.

NITE SHIFT
PAID VACATION

After 1 Year
Service, Hospital and

Life Insurance Plans

Available

Apply
ATLAS

BOXMAKERS
2555 W. DIVERSEY

(12-16-19-23-26-30-Feb2)

WOMEN & GIRLS

Inexperienced
Paper Automatic

Die Cutters
ASSEMBLERS

Will pay while being
taught

Permanent
Good future

See Mr. Dean

TABLET & TICKET CO.

1021 W. ADAMS

(12-16-19-23-26-30-Feb2)

STENOGRAPHER

One having had experience in
manufacturing business.

40 hour week. Small office
Good position in pleasant office
for qualified applicant.

SERVICISED PRODUCTS
6051 W. 65th STREET

(12-16-19-23-26-30-Feb2)

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO - SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in uredil

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popraševali. Zda je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kar je poslati z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

"Nočem, da bi le za hip še tako trpeli zame," je hitro dejala, "potrudila se bom, da vas bom mogla rada imeti."

Selma Lagerlof.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani)

društvo sv. Antona Padovanskega, št. 87 KSKJ \$5; društvo sv. Petra in Pavla, št. 66 ABZ \$5; društvo sv. Cecilije, št. 1 DSD \$5; št. 12 DSD \$5; društvo sv.

Barbare SNPJ \$5; društvo sv. Janeza Krstnika, št. 143 KSKJ \$5; samostojno društvo "Tri-glav" \$5; Mr. Andrew Hochevar \$5; Mr. Frank J. Wedic \$5; Mr. Simon Setina \$5; Mr. in Mrs. Joseph Erjavec \$5; Mr. Peter Musich \$5; Mr. Michael Hochevar \$3; Mr. Louis Zelezkar \$3; Mrs. Jennie Benedik \$3; Mr. John L. Jevitz \$2; Mrs. Anna Mahkovec \$2; Mrs. Jennie Krall \$2; Mr. Michael Setina \$1; Mr. Matt Babich \$1; in Mr.

Anton Murn \$1. Skupaj \$176. Poleg navedenih darov je pa tudi uprava tiskarne Avsec Brothers, iz prijaznosti koristni stvari opustila račun na tiskovinah v znesku \$25.50.

Odbor podružnice št. 1 JPO-SS in št. 37 SANŠa se vsem gori označenim društvom in posameznikom iskreno zahvaljuje za velikodušne darove z željo, da bi navedeni imeli še mnogo posnemalcev.

Za odbor:
L. Zeleznikar, tajnik.

Naznanilo in zahvala

Zalostni in potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je v vojni službi za domovino daroval svoje življenje naš prizrčno ljubljani in nepozabni sin in brat

T. Sgt. John E. Marolt

ki je bil v bojih na francoski fronti smrtno zadet od sovražne krogle dne 15. novembra 1944, kakor je Vojni oddelek obvestil domače dne 2. decembra 1944.

Pokojni je vstopil v vojaško službo 13. julija 1942, čez morje so ga poslali v avgustu 1944. Bil je v Angliji mesec dni, dne 13. septembra pa je došel v Francijo. Spadal je k 95. diviziji pri Tretji armadi in je služil pri infanteriji.

Bil je član slovenske cerkve Matere božje, kjer je dovršil tudi far-no šolo, pozneje pa tudi Waukegan Township High School. Preden je šel k vojakom, je bil uposlen kot pomočnik v Ryan's Tavern.

Ves čas je bil član pri društvu Marija Pomagaj, št. 79 KSKJ, kamor spada cela družina. On je prvi član tega društva, ki je padel za domovino. Bil je zelo vnet za šport in se je tudi udeležil med drugim 15. letne KSKJ kegljaške tekme za srednji zapad v Waukeganu.

Pokojni John je bil dober mladenič in je vedno lepo skrbel za svoje starše. Vse ga je imelo rado.

Pri tej priliki se najiskrenejše zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam v tem času naše žalosti ustmeno ali pisмено izrazili svoje sočutje in nas tolažili, v prvi vrsti g. župniku Rev. M. J. Hitiju, ki je prihitel na dom nas tolažit, ko smo bili obveščeni o smrti našega sina.

Od srca se tudi zahvaljujemo vsem tistim, ki so naklonili zanj sv. maše, posebno The Johnnies' League, ki je darovala za tri slovesne črne maše, in The Oakes Products, ki je tudi prispevala za maše. Najlepšo zahvalo izrekamo vsem.

Najprisrčnejša zahvala Rev. M. J. Ceponu za opravljeno Requiem mašo za pokojnega dne 4. decembra kakor tudi za lepe in ganljive besede ob tej priliki. Nadalje hvala društvu Marije Pomagaj, št. 79 KSKJ za naklonjeno Requiem mašo, ki jo je 10. januarja daroval Rev. M. J. Cepon.

Dragi sin in brat, izguba Tvojega življenja nam je vsekala globoko srčno rano, ki nam bo ostala skeleča do groba. Kot borec in junak na bojnem polju si dal svoje življenje za svojo in našo ameriško domovino. Vživaj svoje večno plačilo in veselje pri Bogu v nebesih, mi pa Te bomo ohranili v najblajšem spominu do konca.

Vigred se povrne,
Vse se oživi,
Tratica pogrne
Se s cveticami,
Drobne ptičice pojo
Spet v domačem gaj
Ali njega sem nazaj
Nikdar več ne bo.

Vem, da tam prebiva,
Kjer je večni dan,
Da Boga uživa,
Oj veseli stan.
Vendar, ko nanj spomnim se,
Mi oko solzi
Da sina, brata ljubega
Več nazaj ne bo.

Zalujoči ostali:

MR. in MRS. JOHN in HELEN MAROLT, oče in mati; EDWARD, A/S, nastanjen v Great Lakes Naval Training Center, in LOUIS, v North Chicago, brata; MRS. ANTON STRITAR, FRANCES MAROLT in MRS. FRANK MESEC, sestre.

Waukegan, Ill., 23. januarja 1945.

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

Če ga niso morda prisilili, da se je moral odreči častniški karijeri! Ako ni prehude uganjal, bi ga bili še vedno mogli uporabiti kot dekoracijo. Ta krasna postava! Še celo v tej obleki! Prav gotovo mi pa ni prijetno, kadar moram gledati navzgor, če govorim s človekom.

Knez je odšel s svojim prstanom v roki skozi galerijo v tako zvani princenki hodnik, čigar visoka gornja okna so gledala na dvorišče. Tudi tu je viselo nekaj rogovja, katerega so prav gotovo bili iz drugih prostorov premestili semkaj. Razen tega je visela tu slika ob sliki, belo napudrane lepote iz osemnajstega stoletja. Okrogel gospod s rdečim nosom, obleden v dolgo modrikasto suknjo, je buljil s svojimi nabuhnjenimi očmi in je moral biti za marsikatero generacijo plemenitih gospodičen neke vrste strašilo. Toda zdaj je že precej izgubil na svojem sijaju, kajti široka razpoka gre čez njegov obraz. Imenovali so ga kočijaža Hack po istoimenem rdečenosem kočijažu, ki je vozil prtljago, ker je bil njegov kumarični nos premalo dekorativen za gosposke kočije.

Knez je stopil za korak naprej, kar se odpro sunkoma vrata in njegova hčerka mu priteče naproti. Pravkar je utekla rokam gospodične Braun in je bila že v svečani obleki iz čipk in bele svile, vsa dehteča in sveža. Opasana je bila s srebrnoblesčim pasom iz atlasa. Toda njen malce zasenčen obraz se ji je nekam slabo podajal v tej krasoti. Le njene velike oči so žarele od pričakovanja in radosti.

"Papa, čula sem te priti in hotela sem ti teči naproti," je vzkliknila, "pa gospodična Braun je imela še posla z mojo pentljo. Jaz te vedno slišim hoditi po hodniku, kadar prideš, pa tudi kadar te ni tu, te slišim."

Pri teh besedah se očetov obraz zatemni in knez jo pouči:

"Tistih, ki niso tu, ne slišimo hoditi!"

Nato se poda s svojo hčerko v veliko, prijazno, toda zelo preprosto sobo. Tu sede z njo k okrogli mizi in sname zeleno namizno preprogo, da se je videla gola plošča iz hrastovine. Potem reče smeje se:

"Malčica, to je odslej tvoje kraljestvo. Nekoč je bilo moje. Saj še morajo biti neke moje čekarije! Te preproge nismo marali. Vedno je ležala zmečkana v kakem kotu. Glej, tole rogovje je nastalo nekega vročega poletnega dne med grškim poukom. — No, malčica, se že kaj veseliš nočnjega večera?"

Dušica se pripravi k očetov ter zre vsa zamišljena vanj. Končno odgovori:

"Tega še ne vem!"

"Tega še ne veš? Tega smo si bili vselej prav dobro svesti. Teta Helena, Fedo in jaz smo imeli svoj kolekar in smo odtrgali vsak dan po en list. Fedo je bil narisan imenitnega moža s precejšnjim nosom, ki je bil nekoliko sličen temu staremu gospodu tu zunaj."

"Ti meni, kočijažu Hacku?"

Knez se zvonko nasmeje ter reče: "Tako se imenuje danes. No ni slabo! — In temu debeluharju je visel iz ust list in je požiral ure. To je bil Fedov kolekar. Odlično to sicer ni bilo, lepo pa vendarle. In ti ne veš, ali se naj veseliš večera?"

Pri teh besedah je knez vzdihnil in ta vzdihljaj je zadel dušico, kot bi jo sunil z nožem.

"Papa, ali ste tudi imeli častno besedo? Mislim, ko ste še bili majhni in ste si naredili koledarskega moža?"

"Malčica, kako pride to tebi na um? Ne morem se domisliti, da bi bili tedaj tako velikobesedni. Kaj pa ti o tem veš?"

"O, jaz mnogo vem in ti sam si mi o tem pripovedoval, ko si bil poleti s stricem Fedom tu!"

"Jaz bi naj bil s teboj o tem govoril?"

"Ti si se razgovarjal s stricem Fedom o nekem možu in o častni besedi. Jaz sem te

pri tej priliki vprašala, če so vsi ti ljudje z oklepi in kitami v veliki dvorani tudi imeli častno besedo, nakar si mi odgovoril:

"Da, sicer bi ne viseli tam!"

Zdaj se je knezu začelo svitati.

"Ti si čudakinja, ki skačeš od misli do misli! In to si si danes zapomnila ... Kaj pa ima to s teboj opraviti?"

Ko bi bil zdaj vzel oče njeno v zlato zapredeno glavico ter jo držal proti svetlobi, bi bil zapazil, da se pojavljajo solze iz nežne, sive globine njenih oči. Toda on nadaljuje nekoliko nestrpno: "Saj ne veš, o čem govoriš!"

Po tem razgovoru izvleče knez iz žepa svojega telovnika prstan, rekoč:

"Malčica, tale prstan boš izročila pod božičnim drevesu svojemu dolgemu prijatelju od včeraj. Toda ne takoj. Najpoprej si ogled lastne stvari, videl sem marsikaj lepega zate! To storiš šele, ko ti to ukažem. Kako ti ugaja ta prstan?"

Otrok si ogleduje prstan ter reče:

"Tega sem že večkrat videla."

"Ali ti ga je pokazal gospod upravitelj domen?"

"Ah, ta ne! Saj je vendar tu neki lep in mlad gospod, ki ga vedno nosi in ki se zna tako lepo smejati. Tako ljubko se nihče ne smeje. Veš, on teče tu pa tam proti večeru po polzastih stopnicah navzgor in ima vse polno veselih trakov in bleščočih stvari na sebi. On je najlepši izmed vseh teh ljudi in ima dolge črne kodre in tako lepe oči, kot ti, papa, kadar misliš na mamico!"

"Malčica, kdaj si videla koga z dolgimi kodri?"

Predvčerajšnjim zvečer, ko sem šla z gospodično Braun v rdečo sobo."

"Malčica, ako res toliko veš o častni besedi, vedi tudi, da se laž slabo strinja z njo," je bil knezov strogi odgovor.

Trenutek se je dozdevalo, kot bi se hotel deklica zjokati, toda nepričakovano se nasmehne, kakor razprši sončni žarek dežni oblček, ter reče:

"Harro pride prav zares in ta prstan mu smem izročiti?"

Presenečen opazi oče to hipno razvedrenje. Kako nerazumljivo, zagonetno dete je vendar to! Kako skokoma ispreminja misli! — V tem trenutku se je spomnil svoje sestre, ki mu je bila to poletje kratko rekla: "Tvoja malčica je bedasta ko zajec v marcu. Moraš ji priskrbeti človeka, ki jo bo resno vzgajal in za življenje dresiral. Takšne, kakršna je, vendar ne moreš nikjer pokazati!"

V veliki predsobi brauneškega gradu stoji Harro pred mogočnim, v steno vzdanim ogledalom, ki prikazuje njegovo postavo v vsej njegovi velikosti. Ogledalo v njegovih razvalinah dovoljuje le omejen pregled. "Eleganca me je spacičila, da samega sebe ne spoznam," zagodrnja ter pokliče enega izmed slug.

"Ali še morete položiti tole na mizo k darilom, ki so namenjena princesi?"

Sluga mu pritrdi in komaj ta izgine s svojim majhnim zavojem, v katerem je skrita lutka, že vstopi v predsobo knez ter vodi za roko svojo hčerkico. Oba grofa prav pristrčno pozdravita.

"Kako zelo nas veseli, da nam hočete olepšati nočnjega večer. Oba sva malodane samotarja in se morava zadovoljiti z edino, majhno damico."

"Ko zagleda Harro dušico, se prestraši. Kakšen je danes ta otrok? Dozdeva se mu, da se komaj drži pokoncu, da gori v njegovih očeh nekaj razdejaljen ognj. Kako žare njegove sive oči! Najrajši bi ga vzel v svoje naročje ter ga vprašal: "Dušica, kaj ti je?" Toda danes tega ne sme storiti.

Brž gredo vsi trije skozi celo vrsto sob in soban v veliko dvorano, kjer stojte drevesa v vsem svojem božičnem sijaju.

(Dalje prihodnjič)

RUSI PREKO REKE ODRE; CORREGIDOR NAPADEN; VESTI IZ DRUGIH FRONT (Nadaljevanje s 1. strani)

mi sneženimi viharji. Te zadnje dni silno sneži in je vse zavito v sneženo ozračje, iz katerega se prikazujejo Rusi s svojimi sibirskimi konji, ki drobne vse kakor v mlinu. Nemci so zdaj začeli okušati ono, kar so preje dajali okušati drugim.

Nemci zadnje dni premeščujejo številne čete iz zapada na vzhod, da bi zajezili rusko napredovanje.

Pearl Harbor, Havajsko. — Bojevanje v Pacifiku nadaljuje in Amerikanci na Filipinih imajo zadnje dni nove uspehe. Prodrl so prav v bližino letalske baze Clark, katero že dosega s svojimi topovi. Na več točkah so svojo fronto razširili proti zapadnemu obrežju. Ako bodo Amerikanci napredovali v tem tempu bodo v nekaj dneh dospeli do Manile in pa baatanskega polotoka.

V sredo so Amerikanci uspešno napadli trdnjavski otok Corregidor ob južnem koncu baatanskega polotoka. Bombardirali so tudi nekatera druga pristanišča ob luzonskem obrežju. Iz letalskih baz na marijanskih otokih so izvedli več zračnih napadov na Formoso in na kurilske otoke.

Rim, Italija. — Ameriške patrulje so se morale umakniti v bližini Bologne pred nemškimi

topniškim ognjem. Drugih posebnih aktivnosti pa v Italiji ni. Ta fronta tvori zdaj nekaka stranska manj važna vrata, katere pa treba čuvati. Z Balkana zadnje dni ni nobenih poročil.

SMRTNA KOSA

Chicago, Ill. — V torek večer je preminula Mrs. Mary Jablonski, stanujoča na 3042 So. Kolin Ave., stara 26 let. Pokojnica je hčer slovenske družine Mr. in Mrs. Frank Simonelich. Zapušča žalujočega soproga, sedem bratov in dve sestre. Ena izmed sester je v Lemontu pri slovenskih sestrah, Sr. Pascal. Pogreb se bo vršil v soboto dne 27. januarja ob 9:30 dopol., iz pogrebne kapele Salamowicz, na 2806 S. Kolin Ave., kjer leži na mrtvaškem odru. Žalujočim naše sožalje, pokojnici pa RIP.

Keep them in Your MEDICINE CABINET

Alka-Seltzer

Try Alka-Seltzer for Headaches, "Morning After" Aches, Stomach, Acid Indigestion, Pleasants, prompt, effective. 25¢ and 50¢.

ONE A DAY

VITAMIN TABLETS

High Vitamin potency at low cost — ONE A DAY Vitamin Tablets. A and D tablets in the yellow box — B-Complex tablets in the grey box.

DR. MILES NERVE

For Sleeplessness, Irritability, Headache, and Nervous Tension. Use only as directed.

"THREE O'CLOCK . . . AND I HAVEN'T SLEPT A WINK"

WAKEFUL NIGHTS — how the time drags! Minutes seem like hours, we worry over things done and left undone. After such a night, we get up in the morning more tired than when we went to bed. Nervous Tension causes many a wakeful night and wakeful nights are likely to cause Nervous Tension. Next time you feel Nervous and Kept Up or begin to toss, tumble and worry after you get to bed — try

DR. MILES NERVE

(Liquid or Effervescent Tablets)

DR. MILES NERVE helps to ease Nervous Tension — to permit refreshing sleep. When you are Kept Up, Cranky, Fidgety, Wakeful, take Dr. Miles Nerve. Try it for Nervous Headache and Nervous Indigestion.

Get Dr. Miles Nerve at your drug store. Effervescent Tablets, Large Package 35¢, Small Package 25¢; Liquid, Large Bottle \$1.00, Small Bottle 50¢, both equally effective as a sedative, both guaranteed to satisfy or your money back. Read directions and use only as directed.

DR. MILES NERVE

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine jamči Vam in Vašim otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Najstarejša slovenska podporna organizacija

v Ameriki . . . Posluje že 51. leto.

Članstvo: 39,600 Premoženje: \$5,700,000

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtne, razne polkodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema molke in ženska od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica to mogoče in bogate katoliške podpornice organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPU

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

PRVI SLOVENSKE POGREBNE ZAVOD V CHICAGO

LOUIS J. ZEFRA

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobil za pogrebe, kratke in dolge vožnje. — Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

Pisano polje

J. M. Trunk

Poljaki. Tam: nekaj aristokratov s hudo aristokratskimi nosovi. Poljaki? Morda. Če bi rekel, da so Slovani, te grejo tožiti. Dobro organizirana katoliška cerkev. Ali ti ni po volji? Že, že, ampak s pomočjo politike postane naduta kasta. Saj smo ljudje. Vse drugo je nekaj, pa ni dosti, ker je po teh dveh kontrolirano. Tu v Ameriki: dobro organizirana katoliška cerkev, ampak svoboda je šment, in imamo poljske katoliške škofofe, ki niso katoliški. Saj je vam znano. Noben drug narod si kaj takega ne špaga.

Zdaj je Poljska tam na dnevnem redu tudi tu v Ameriki, in roba zahaja še drugim pod nohte. Poljski shod, da podprejo, tam. Visoka res katoliška oseba govori. Zopet šment, ko je na drugem korneru poljska katoliška katedrala, ki ni katoliška.

"Ako ne bo Poljske z Belorusijo in Ukraino vred, (kjer je 7 milijonov drugih, en in pol milijona Judov in en in pol milijonov levitih Poljakov), ne bo miru na svetu!" To ugaja poljskemu srcu, za glavo pa ni. Bomo videli, take Poljske pa ne bomo videli, to vejo danes že vrabci na strehi.

Tudi v Zagrebu so slične srčne bolečine. Yes, yes . . . tudi za Hrvatsko velja to. Če ne bo škroda še od Boga neodvisne Hrvatske, ne bo miru, bogami, da ga ne bo na svetu! Tako potrjujejo. Bomo videli, pravim, pa bržkone ne bomo ničesar videli, ker Šubašić ni noben fajmošter, še manj pa Tito, in ta dva utegneta govoriti, ne fajmoštri.

★
V Zofiji je bilo, ko so prišli Rusi, pa so bili tam že angleški agenti, in so kosmati Rusi rekli: marš ausse! To je neprijetno. Zdaj Bolgari ali Rusi v Zofiji malo čistijo, in med Bolgari je hudo umazano. Ne vem, kako je, gotovo je le, da morajo Angleži z žaklji stati na meji in sline požirati. V Zofiji pa čistijo šmentani komunisti, in ogorčeni angleški demokrati (?) trobijo v svet, da so ti bolgarski komunisti grde barabe, ker čistijo take, ki so vrli demokrati, in taki so N. Mušanov, A. Burov in D. Girčev, in to je škandal. Za demokracijo se borimo, pa čistijo demokrate! Well, ako je tako, je res škandalozno, ampak jaz bi rad vedel, ali niso bili ti isti demokratični možakarji še kaj drugega, ko so Nemci bili v Bolgariji in kradli in vse pokradli. Ali niso morda pri tem tisti možakarji pomagali?? Le demokrati? Hm?

★
L. 1911 sem bil v Bruslju, ko je kriza z Nemci radi Algecirasa priklopila do vrhunca. Gosh, so Belgijci temperamentni! Z nekim Poljakom sva rabila nemščino (žal, da smo Slovani taki tepeci!), pa sva morala zapreti, in najbolje je kazalo, da greva iz restavrant, kjer so naju smatrali kot Nemca, in jo čim prej popihava.

Ni čuda, da je izbruhnilo, ko so zadnje dni prišli "osvobodilci", pa Belgijcem nekaj ni bilo po volji. Ker se je pa Nemec zopet pojavil na belgijskih tleh, je nekaj utihnilo. Pa ne gre le za temperamentne Belgijce. Nekaj sličnega se je pojavilo med Italijani, ko je prišlo do "osvobojenja", med Grki pakajo puške, prav preko Churchilla je zažvižgala grška krogla, in med Francozi je tako, tako. Vpliven Amerikanec je bil v Parizu in opazoval. Hm? Še bolj na tihem sicer, ampak pojavljajo se mrmranja, da je bilo pod Nemci vse bolje, vsega dosti, in Amerikanec pravi, da bi bili Francozi pozabili na svojo "La France", ko bi bili

Nemci še kako leto tam! So križni in težkoče tudi pri raznih osvoboditvah, in križi ne le pri osvobojenju, večji križi so z osvobojenimi. Sem že omenil, da mora Tito biti silno previden, ako noče, da si ne bodo "osvobojeji" jutri želeli Nemcev nazaj. Yes, yes . . . imamo pšenice, moko, ampak pod Nemci smo imeli še — polento in sirklo in še razne "zofte". In pri vsem tem niti ni treba misliti na politiko, ki je še bolj kočljiva roba. Tito, bodi oprezen, da se ne namazeš, drugi so se že danes med Lahi, Belgijci, Grki in se bodo, izgleda, jutri med Francozi. Pri vsem tem pa ni treba misliti le na komunistične kostimane, tudi aristokrati so taki in kmetje in navadni delavci. Hu . . . že zopet meso! To je ti isti čudni kos človeške narave.

Pristopite k
DR. SV. JOZEFA,
štev. 53, K. S. K. J.

V WAUKEGAN, ILL.

Na razpolago imate razne vrste zavarovalnine. — Člani se sprejemajo od 16. do 55. leta.

FRANK JERINA, predsednik.
JOSEPH ZORC, tajnik.
1045 Wadsworth Ave.,
No. Chicago, Ill.
ANTON BESPALC, SR., blag.

DRUŠTVO SV. VIDA
štev. 25, KSKJ.
CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1942:
Predsednik: Anton Strnisa;
Tajnik: Jos. J. Nemanich,
7505 Myron Ave.
Blagajnik: Louis Krajc.

Društvo zboraže vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Asesmrni se prične pobirati ob 1:00. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu.

V društvu se sprejemajo katoličani od 16. do 60. leta v odrasli dobi; v mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

POSLUŠAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi. —

DR. H. M. LANCASTER
Dentist

2159 West Cermak Road
Telefon Canal 3817
(ogel Leavitt St.)
CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Ave.
Telefon Canal 0523
Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredah od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.

Biti brez slovenskega lista v teh časih se pravi biti brez zveze s svojim narodom.